

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμνηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρδάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 5 Μαΐου 1934

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 23

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ νὰ εἶχανε τουλάχιστον πάρει
τέλος τὰ βάσανά του! Μὰ ὅπως ἔ-
δειχναν τὰ πράγματα, βρισκόταν μό-
λις στὴν ἀρχή· κι' ὅταν οἱ κουρσά-
ροι, ἀφοῦ ἔκοψαν βια-
στικά μερικά μπαμπού,
κατασκεύασαν ὅπως ὅ-
πως ἓνα πρόχειρο φορεῖο
ἔβγαλαν τὴ Σιμόνη
νὰ ξαπλωθῇ, ὁ Τσοῦ ἀ-
νάγκασε τὸν δυστυχισμέ-
νο ὑπηρέτη νὰ πάρῃ τὸ
ἓνα χερούλι τοῦ φορείου
στὸν ὦμο του, ἐνῶ τὸ
μπροστινὸ τὸ φορτώθηκε
ἡ Τί-Σάυ. πού εἶχε βγεῖ
κι' αὐτὴ ἀπὸ τὴ μαούνα.

Ὅστε λοιπὸν τὸν ἔκα-
ναν τώρα καὶ βαστάζο!
Ἦταν ἀναγκασμένος σὰν
τοὺς κουλὲς νὰ φοράῃ
στὸ λαιμό του τὸ ἔξευτε-
λιστικὸ καρκάνι, νὰ ση-
κώνῃ στοὺς ὤμους του
ἓνα καταθλιπτικὸ φορτίο,
καὶ νὰ χῇ κίβλας ἀπὸ πί-
σω του τὸν γιγαντώσωμο
κι' ἄγριο ἐκεῖνον Τσοῦ
πού τῷ δόρισκε γιὰ μεγάλη
διασκέδαση νὰ τοῦ κοπανᾷ τὰ πλευ-
ρά δίχως λόγο κι' ἀφορμή, πότε μὲ
τὸν υποκόπανο τοῦ τουφεκιοῦ του,
καὶ πότε μὲ τὸ μακρὸ κοντάρι πού
κρατοῦσε στὰ χέρια του.

Ἐντωμεταξὺ ἡ συμμορία εἶχε τε-
λειώσῃ τίς προπαρασκευὰς γιὰ τὴν
ἀναχώρησιν.

Ἀνάμεσα στοὺς ὁπαδοὺς τοῦ
Νγκουγιέν βρισκόνταν καὶ μερικοὶ
ἀντάρτες ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐπαρχία πού
μποροῦσαν νὰ τοὺς χρησιμεύσουν γιὰ
ὁδηγοὶ κι' ἀκόμη, ἂν τοὺς παρου-
σιαζόταν ἀνάγκη, νὰ τοὺς βοηθήσουν

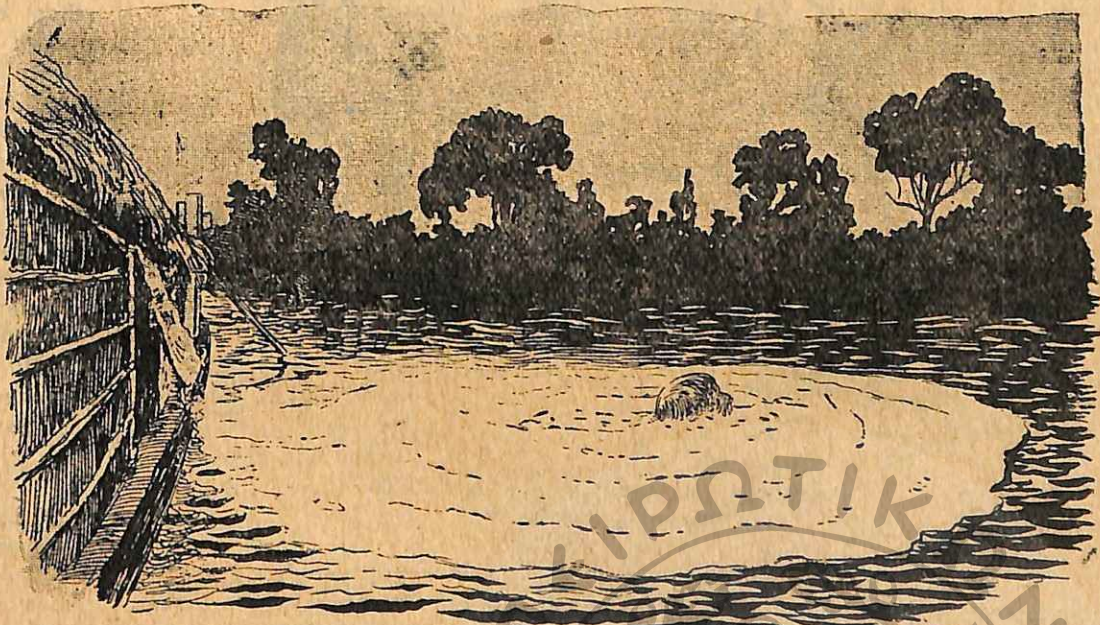
νὰ βροῦν κάπου καταφύγιο.

Ἐπειδὴ δὲν ἤθελαν νὰ φορτωθοῦν
μὲ περιττὰ πράγματα δὲν πῆραν μα-
ζί τους παρὰ ἐλάχιστα τρόφιμα καὶ
ὅσα πράγματα ἦταν ἀπολύτως ἀναγ-

ληγlatήσῃ καὶ τὸ σπῆτι τοῦ ἀπ' τὸ
ὑπόγειο ὡς τὴ σοφίτα. Λοιπὸν δὲν
ἤθελε νὰ χάσῃ αὐτὴ τὴν πλούσια
λεῖα.

Τὸ ἄλλο πρωὶ ἡ μαούνα θὰ ξανάρ-
χιζε πάλι τὸ δρόμο τῆς ἀκλουθώντας
τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

— Ἐμπρός, δρόμο! πρόσταξε ὁ
Νγκουγιέν ὅταν ὅλα ἦταν ἑτοιμα.

Γύρω του ἦγιναν ἓνα πλήθος φωτεινοὶ κύκλοι ὁ ἓνας μεγαλύτερος ἀπ' τὸν ἄλλον.

καὶα γιὰ μιὰ πρόχειρη κατασκή-
νωσιν.

Τὰ ὅπλα καὶ τὰ πολεμοφόδια ἦ-
ταν ἰσόμετρα μοιρασμένα σὲ κάθε
ἄνδρα κι' ὅσο γιὰ τὴ μαούνα, αὐτὴ
γιὰ τὴν ὥρα ἔμενε ἀραγμένη στὴ
θέσιν τῆς καὶ θὰ τὴν φύλαγαν ὁ πι-
λότος καὶ δυὸ τρεῖς ναῦτες ἀπαραί-
τητοι γιὰ τίς διάφορες manoδρες,

Ὁ Ἄσπρος Λύκος εἶχε κρυμμέ-
να στὸ ἀμπάρι ὅλα τὰ λάφυρα πού
εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ διοικητήριον· γιατί
δὲν εἶχε ἀρκεσθεῖ νὰ κλέψῃ μόνο τὰ
δυὸ παιδιὰ τοῦ διοικητῆ, ἀλλὰ εἶχε

— Ντέ! φώναξε ὁ Τσοῦ δίνοντας
μιὰ γερὴ καμουτσικιά στὸν δύστυχο
Μό, μὲ μιὰ μεγάλη βέργα πού ἔκοψε
ἀπὸ ἓνα κοντινὸ θάμνο.

Ὁ Μό βόγγηξε πνιχτὰ καὶ ἄρχισε
νὰ περπατᾷ σὰν πάπια πίσω ἀπὸ
τὴν Τί-Σάυ.

Μπροστὰ πῆγαιναν οἱ ὁδηγοὶ ἀ-
κλουθοῦμενοι ἀπὸ τοὺς μισοὺς κουρ-
σάρους. Πίσω ἔρχονταν οἱ ἄλλοι μι-
σοὶ ἔχοντας γι' ἀρχηγό τους τὸν ἴδιο
τὸν Νγκουγιέν.

Εἶχαν σδύσει τὰ δαυλιὰ καὶ προ-
χωροῦσαν στὸ μισοσκοτάδι ὁ ἓνας

πίσω από τον άλλον σ' ένα στενό και λασπερό μονοπάτι που περνούσε ανάμεσα από απέραντους ρυζόκαμπους.

Ο Μο έβρισκε αυτή την άγχαρεία αφόρητη κι' εξευτελιστική. Κι' έπειδή δεν τολμούσε να μιλήσει στον Τσου γιατί ήξερε τί τον έπερίμενε, ξεθύμαινε στην Τι-Σάυ και την κατηγορούσε πως άφηνε σ' αυτόν όλο το βάρος.

— Κρατάω κι' εγώ αυτό που μου πέφτει και περισσότερο δεν μπορώ να σέ ξελαφρώσω, άπάντησε εκείνη.

— Κρατάς, και σύ, κρατάς! Σε ποιόν περνούν όλα αυτά τα φέμματα; Δεν τó βλέπω εγώ που άφήνεις να πέφτει σέ μένα όλο το βάρος;

«Από πού πάει ο δρόμος για τó Που-Τό; ρώτησε ο Ντενι...»

— Θέλεις ν' αλλάξουμε θέση; του πρότεινε ευγενικά ή Τι-Σάυ. Τότε θά ίδης αν θά σου φανή μπροστά λιγώτερο τó βάρος.

Ο Μο ήταν έτοιμος να άπαντήσει, μά ό Τσου που δεν τού άρεσαν οι πολλές κουθέντες τον πρόσταξε να πάψη και να κρατήσει τη θέση του είτε τού άρεσε είτε όχι.

Η Τι-Σάυ γέλασε άθελά της. Και μέσα από τó φορέιό της ή Σιμόνη χαμογέλασε κι' αυτή.

Η αλήθεια είναι πως τó κοριτσάκι άρχιζε σιγά-σιγά να ήσυχάζει κάπως. Η συντροφιά τού πιστού της υπηρέτη και της καλής της Τι-Σάυ, της έδινε μεγάλο κουράγιο. Εάν δεν την έχώριζαν και πάλι άπ' αυτούς θά ένιωθε τόν έαυτό της πολύ λιγώ-

τερο έρμημο και δυστυχισμένο.

Έπειτα, όλα έδειχναν πως ή συμμορία είχε αλλάξει τά σχέδιά της. Είχαν κιόλας περάσει από τη σιδηροδρομική γραμμή δίχως να σταματήσουν ούτε ένα λεπτό. Με τó ίδιο ακούραστο βήμα οι οδηγόι έξακολουθούσαν να τούς διευθύνουν πάντα πρós τά βορειοανατολικά.

Ποιό λόγο είχε αυτή ή άλλαγή της πορείας τους, αν δεν είχαν ναυαγήσει τά σχέδιά τους; Και ποιά ήταν ή άφορμή που τά είχε κάνει να ναυαγήσουν αν όχι ή άπόδραση τού Ντενι;

Ο συλλογισμός αυτός στερέωσε τις έλπίδες της Σιμόνης.

να την λύση και να την άφήση να πάη λίγο πεζή για να ξεμουδιάσουν λίγο τά πόδια της, ό βλοσυρός Άνναμίτης δεν καταδέχθηκε να της δώσει άπάντηση.

Η συμμορία προχωρούσε σιωπηλή πλατσουρίζοντας στις λάσπες που κολλούσαν στα γυμνά πόδια των κουρσάρων. Πότε-πότε περνούσαν άνάμεσα από πανύψηλες φοινικιές ή πλατύφυλλες μπανανιές ή από μερικά έλσεινά ψάθινα καλύδια στημένα τó ένα κοντά στó άλλο και προφυλαγμένα γύρω-γύρω άπό έναν πανύψηλο φράχτη.

Πού και πού από κανένα σταύλο άκουγόταν τó άνήσυχο μουκανητό ένός βουδαλιού. Μαντρόσκυλα άθέατα ούρλιαζαν ξεφρενιασμένα και όλο τó περιβάλλον ήταν τόσο πένθιμο και σκοτεινό που ή ευαίσθητη ψυχή της Σιμόνης άρχισε να νοιώθει ένα μυστηριώδη τρόμο, μια άγωνία άπερίγραπτη για τó άγνωστο που την οδηγούσαν για την τύχη που την περίμενε.

Όστόσο ή κούραση τη νίκησε τó τέλος και τó λίκνισμα τού φορείου που τη νανούριζε ρυθμικά τη βύθισε στó τέλος σέ βαθύν ύπνο. Έχασε τη συνείσθηση της πραγματικότητας και με τά φτερά τού όνείρου πέταξε στó Γιέν-Μπάυ, κοντά σέ όλους τούς αγαπημένους της. Ένώ ή μακρυά γραμμή των κουρσάρων έξακολουθούσε ακούραστη την πορεία της μέσα στη μαύρη νύχτα κι' ό άπάνθρωπος Τσου έδινε άλύπητες καμουτσικιές στη ράχη τού δυστυχισμένου Μο που ή άξιοθρήνητη όψη του φαινόταν πως τόν έξερεθίζε σέ φοβερό βαθμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'. Σέ σίγουρο λιμάνι!

Οι έλπίδες της Σιμόνης ήταν βάσιμες. Οι κουρσάροι είχαν ανακαλύψει την άπόδραση τού Ντενι προτού φθάσει ό μικρός στην στεριά. Η καλή τύχη όμως τού Ντενι, ή ψυχραιμία του και τó θάρρος του τόν βοήθησαν να τούς ξεφύγει και να βγής σώος κι' άβλαβής στην άντικρινή όχθη.

Μόλις έβγαλε από τη θέση του τó προιονισμένο φύλλο τó γενναίο παιδί πέρασε τó κεφάλι του από τó άνοιγμα. Στά σκοτεινά νερά τού ποταμού δεν έξεχώριζε ούτε ή έλάχιστη φωτεινή άντανάκλαση. Όλα τά φώτα άπάνω στη μαούνα ήταν σβυστά και ή βροχή που έπεφτε έθόλωνε όλα γύρω του. Μ' όλο που ή στεριά βρισκόταν σέ πολύ κοντινή άπόσταση, με δυσκολία κατόρθωσε ό Ντενι να διακρίνη τó θαμπό της διάγραμμα μέσα

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΣ'. — Ο Άστακός

Τό αυτοκίνητο διορθώθηκε και συχνά τά παιδιά με τó θειό τους από τη θάλασσα βρισκόταν στó βουνό. Ποτέ όμως ό Μπέμπης δεν ξανά-

κάνε τόν σωφφέρ. Πέρασε μάλιστα καιρός χωρίς να ξανακάνη κι' άλλη άταξία Κι' ή καλοκαιρινή ζωή στη βίλλα της Γλυφάδας έξακολουθούσε ήσυχη κι' ωραία.

Κάποτε, ή μαμιά προσκάλεσε δυό φιλικές οικογένειες, που είχαν κι' αυτές παιδιά στην ηλικία τού Μπέμπη και της Μπέμπας, να περάσουν την ήμέρα τους στη βίλλα. Και παράγγειλε στó γέρο-Μαθιό, τόν ψαρά που τούς πήγαινε καθεμέρα ψάρια, να της βρή δυό καλούς άστακούς για τó γεύμα.

Πραγματικώς, την άλλη μέρα, που ήταν ή παραμονή, ό γέρο-Μαθιός πήγε στη βίλλα κρατώντας έναν πελώριο άστακό.

— Δέστε τί σάς έφερα; τούς έλεγε στην κουζίνα που είχαν μαζευθεί όλοι για να

τόν ιδούν. Μου είπατε δυό, μ' αυτός κάνει για τέσσερες. Δέ ματαστάθηκε τέτοιο... τέρας!

Ο Μπέμπης, που έτρεξε πρώτος και καλύτερος, δεν χόρταινε να βλέ-

πη τόν άστακό. Άλήθεια, ποτέ του δεν είχε ιδεί τόσο μεγάλο. Τί όραση, τί ούρά, τί μουστάκια και τί δαγκάνες! Ήταν ζωντανός, κουνούσε την ούρά του κι' άνοιγόκλεινε τις δαγκάνες του. Για να μην πέση άπ' τó τραπέζι, με τά ζωηρά τινάγματα που έκανε, ή μαγειρίσα τόν έδεσε με χοντρό σπάγγο.

Έπειτα τόν έροξε σ' ένα μαστέλλο με θάλασσα, που ήταν στó υπόστεγο, εκεί άπέξω άπ' την κουζίνα, στόν κήπο.

— Με σάλτσα μαγιονέζα να τόν κάνουμε! είπε ή Μπέμπα.

— Όχι! εγώ τόν θέλω με σάλτσα-ταρτάρ!

στην όμίχλη. Γύρω βασίλευε ή πιό άπόλυτη σιγαλιά. Μόλις κι' άκουγόταν ένα έλαφρό φλοίσβισμα στá πλευρά της μαούνας.

Ο ποταμός σ' εκείνη την άπάνεμη μεριά έμοιαζε με μια γαλήνια λίμνη.

Σιγά κι' άθόρυβα ό Ντενι, έγλιστρησε μες στó νερό.

Δεν είχε γδυθή. Μόνο τά παπούτσια του είχε βγάλει και άφου τά έδεσε τó ένα με τó άλλο άπ' τά κορδόνια τους, τά είχε κρεμάσει άπό τó λαιμό του.

Τό νερό τόν επάγωσε όταν έπεσε μέσα στó ποτάμι. Άνατρίχιασε δολόκληρος, αλλά γρήγορα συνήλθε μόλις άρχισε να κολυμπάη.

(Άκολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Είναι τó βράδυ τού Μαγιοΰ σάν μέρα!.. Τραντάφυλλα κι' κρίνα στόν αιθέρα, Τραντάφυλλα και κρίνα στην άγκάλη, Πάμε στην έξοχή μικροί μεγάλοι!..

Παιδάκια άγνά, λευκά σάν περιστέρια, Τά νειάτα κι' ή χαρά διαβαίνουν ταίρια. Δροσάτες κόρες με καρδιά περβόλι, Όλοι στην έξοχή μακριά άπ' την πόλη!

Και σεις ακόμα, γέροι, με τά χιόνια Στó γερόνιο κεφάλι άπό τά χρόνια, Πάρτε σιγά την άνθισμένη στράτα Να θυμηθήτε τά όμορφα σας νειάτα...

Και σεις, που δέ γεράσατε άπ' τά χρόνια Και που μια θλίψη σάς βαρύνει αιώνια Έκει, και σεις στης έξοχής τó δρόμο Να ξελαφρώστε τó σταυρό άπ' τόν όμο.

Έτσι λοιπόν χαρούμενοι κι' όρατοι Σάν τά πουλιά τού κάμπου φτερουγίστε Πάντα άλαφροί και πάντα νέοι Την Εύτυχία για λίγο να γνωρίστε Διάπλατα άνοίξτε την καρδιά, χαρήτε, Τά πιό γλυκύτερα τραγούδια ήйте Κι' οι μικρότατες σκέψεις σας άς σβύ- [σουν]

Τή σκληρή να ξεχάσετε τη Μοίρα Άπάνω σ' άνθια και στα μύρα... Αφίστε τις ψυχές σας να μεθύσουν Άπ' τó φώς τού φεγγαριού που στάζει Γύρω τού άσπ' και τοπάζει...

Έδώ στόν γαλανώτατον αιθέρα Είναι τó βράδυ τού Μαγιοΰ σά μέρα!..

ΜΑΡΙΑ ΦΑΛΑΓΓΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ

Μια μέρα ό κύρ-Κόκορας, σκαλίζοντας τó χώμα, βρήκε ένα μαργαριτάρι και τόδωκε σ' ένα χρυσικό.

— Είναι όμορφο, τού είπε· μά θά προτιμούσα ναδρίσκω κανένα σπειρί σιτάρι.

Κάποιος κληρονόμησε ένα παλιό και σπάνιο χειρόγραφο και τόδωκε στó γείτονά του τó βιβλιόπώλη.

— Είναι καλό, τού είπε· μά θά προτιμούσα να κληρονομήσω καμμιά ψωροδραχμή...

(La Fontaine)

Κ. Χ. ΓΡ.

Τὰ παιδιά φιλονείκησαν. Μαγιονέζα ἦ τὰρτάρο: Ἀλλὰ ἡ μαγειρίσσα τὰ ἡσυχάσε λέγοντας πὺς θὰ μαγειρεῖν τὸν ἀστακὸ «ἀλ' ἀμερικαῖν», νὰ τὸν τρώνε καὶ νὰ γλείφουν καὶ τὰ δάχτυλά τους. Ναί, ναί! Τὰ παιδιά δὲν εἶχαν φάει ποτὲ ἀστακὸ ἀλ' ἀμερικαῖν. Φαντάζονταν ὅμως πὺς θάταν κατὶ ἔκτακτο. Καὶ μὲ μεγάλα ἀνυπομονησία περιμέναν τὸ γεῦμα τῆς ἐπομένης, πὺς ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀστακὸ, θάχε κι' ἄλλα ὠραία πράγματα — καὶ φαγιά, καὶ γλυκίσματα, καὶ φρούτα...

Τὴ νύχτα, ὁ Μπέμπης εἶδε τὸν ἀστακὸ στὸν ὕπνο του. Εἶχε γίνει, λέει, μεγάλος σὰν ἀλογάκι κι' ὁ Μπέμπης τὸν καβαλλίκεψε: ἀλλὰ ὁ ἀστακὸς δὲν ἔτρεχε, πετοῦσε πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα σὰ θαλασσοπούλι. Ξύπνησε μὲ τὴν εὐχαρίστηση αὐτοῦ τοῦ ἐναέριου ταξιδιοῦ. Ἦταν πολὺ πρωτὶ, ἡ ὥρα πέντε. Ἀλλὰ ὁ Μπέμπης δὲν θέλησε νὰ ξανακοιμηθῇ: βιάζονταν νὰ ὁρίσῃ τὴν ἡμέρα του. Ντύθηκε γρήγορα, κατέβηκε στὴν κουζίνα καὶ βγήκε στὸ ὑπόστεγο τοῦ κήπου.

Ἦθελε νὰ ἰδῇ τί ἔκανε ὁ ἀστακὸς μέσα στὸ μαστέλλο. Ζοῦσε ἀκόμα ἢ εἶχε φορήσει;...

Νά τος! Ἀκίνητος στὸν πάτο τοῦ μαστέλλου, μόλις κουνοῦσε τὶς δαγκάνες του. Ὁ Μπέμπης θέλησε νὰ τὸν κάμῃ νὰ κολυμπήσῃ. Πῆρε ἓνα ξύλο μακρὸ καὶ τὸν σκούνησε. Ἀμέσως ὁ ἀστακὸς, σὰν νὰ ξύπνησε, τέντωσε τὴν οὐρά του κι' ἀνέβηκε στὴν ἐπιφάνεια. Ἐπειτα πάλι πῆγε στὸν πάτο. Τὸ Σκαλιστήρι ὅμως δὲν τὸν ἄφινε σὲ ἡσυχία. Ὁλοτὸν σκουνοῦσε μὲ τὸ ξύλο. Κι' ὁ ἀστακὸς, φοβισμένος, ἀνεβοκατέβαινε καὶ τριγυρίζε μέσα στὸ μαστέλλο, σὰ νὰ ζητοῦσε μέρος νὰ κρυφθῇ.

«Θὰ τὸν πιάσω! συλλογίσθηκε ὁ Μπέμπης, πὺς ἤθελε νὰ τὰ πιάνη ὅλα. Καὶ χωρὶς νὰ φοβηθῇ, ἔχωσε τὸ χέρι του στὸ νερό. Ὁ ἀστακὸς τοῦ τὸ σάκωσε ἀμέσως μὲ τὴ μιά του δαγκάνα. Ὁ Μπέμπης πόνεσε πολὺ καὶ τράβηξε ἀπότομα τὸ χέρι του. Ἀλλὰ ἔτσι ἔβγαλε ἀπ' τὸ μαστέλλο καὶ τὸν ἀστακὸ, πὺς ἐξακολουθοῦσε νὰ τοῦ σφίγγῃ τὸ χέρι μὲ τὴ δαγκάνα.

Τοῦ κάκου ὁ Μπέμπης προσπάθησε νὰ τοῦ τὴν ἀνοίξῃ μὲ τὸ ξύλο. Εἶδε καὶ τὴν ἄλλη δαγκάνα νὰ τὸν φοβερίζῃ. Μὴν ἔξοντας τότε τί νὰ κάμῃ καὶ μὴ θέλοντας νὰ φωνάξῃ, νὰ ζητήσῃ βοήθεια—καταλαβαίνετε γιατί...—ἔτρεξε ὡς ἓνα πηγάδι πὺς ἦταν ἐκεῖ—κοντά, μὲ τὸν ἀστακὸ πάντα κρεμασμένο ἀπ' τὸ χέρι του.

Τὸ πηγάδι αὐτὸ εἶχε γλυφὸ νερό. Δὲν τὸ ἔπιναν, ἔβγαζαν μόνο γιὰ νὰ ποτίζουν τὸν κήπο.

Ἐκεῖ ὁ Μπέμπης σήκωσε τὸ χέρι του—μὲ πολὺ κόπο ἀπ' τὸ βάρος—καὶ κράτησε τὸν ἀστακὸ κρεμασμένον πάνω ἀπ' τὸ στόμα τοῦ πηγαδιοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΛΑ'Ι'ΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΕΛΑΦΙ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Ὁ βασιλεὺς πὺς δὺς φορὲς ἐμποδίστηκε νὰ πιῇ νερό, βλέποντάς το, δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ καὶ νὰ περιμένῃ τὴν κούπα, παρὰ ἔσκυψε τὸ πρόσωπό του μέσα στὸ σῖκλο καὶ ἐρούφηξε νερὸ ἀχόρταγα.

Ἀφοῦ ἔσβυσε τὴ δίψα του καὶ συνεφέρθηκε, ἀναζήτησε μὲ τὰ μάτια του τὴν κόρη, καὶ ὅταν τὴν εἶδε νὰ στέκῃ παράμερα μὲ τὴν ἀδειανὴ κούπα στὸ χέρι, τῆς εἶπε:

—Ἦθελα νὰ μοῦ ἐξηγήσῃς, γιατί τὶς δὺς πρώτες φορὲς πὺς ἐκινουῖς νὰ μοῦ φέρῃς τὸ νερό, ἐνὼ ἔφευγες βιαστικῇ, μόλις ἔβγαίνεις ἀπὸ τὴν αὐλή — ὅπως σὲ εἶδα μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρο—πῆγαίνεις καὶ γύριζες στὸ δρόμο μὲ ἀργὰ βήματα. Αὐτὸ μοῦ ἐκέντησε πολὺ τὴν περιέργεια, καὶ γιὰ νὰ τὸ μάθω, εἶχα σκοπὸ νὰ σε ρωτοῦσα ἅμα θὰ γύριζες, ἐδῶ, μὰ ἔτυχε τὴ μιά φορὰ νὰ σοῦ πέσουν τὰ

σκονισμένα φύλλα μέσ' στὸ σῖκλο, τὴν ἄλλη νὰ σκοντάψῃς στὸ σκαλοπάτι καὶ ἔτσι δὲν μπόρεσα νὰ τὸ κάνω. Τώρα, πὺς δὲν ὑπάρχει κανένα ἐμπόδιο δὲν μοῦ τὸ ξεδιαλύνῃς;

Ἡ κόρη ἐκοκίνησε ὡς τὶς ρίζες τῶν αὐτιῶν της, καὶ τοῦ ἀπάντησε μὲ ἡσυχία καὶ σταθερὰ λόγια:

—Ἀφοῦ θέλεις νὰ τὸ μάθῃς, ἀκού. Ὅταν πρωτομπήκες στὸ σπίτι καὶ μοῦ ζήτησες νερό, εἶχα νὰ σ' εὐχαριστήσω, μὰ ἐπρόσεξα πὺς ἦσουν κατὰδρωμένος, καὶ ξέρω πὺς ἂν σοῦ ἔδιναν ἀμέσως νὰ πιῇς, αὐτὸ θὰ μποροῦσε νὰ σὲ βλάψῃ. Γιὰ νὰ σοῦ δώσω καιρὸ νὰ ξεδιψήσῃς, πῆγα νὰ φέρω νερὸ ἀπὸ τὸ πέρα πηγάδι, καὶ τὴν πρώτη φορὰ τὸ ἐδῶμισα ἐπίτηδες μὲ τὰ πλατανόφυλλα καὶ μὲ τὸ χέρι μου, καὶ τὴν δεύτερη ἔκανα πὺς σκόνταψα καὶ παραπτήσα, γιατί δὲν ἦταν ἀκόμῃ ὥρα νὰ πιῇς, καὶ μόνο τὴν τρίτη φορὰ πὺς βεβαιώθηκα πὺς εἶχες ξεδιψήσει καλὰ, ἔβαλα ἀφορὰ τὸν σῖκλο μπροστὰ σου.

Ὁ βασιλεὺς πὺς τὴν εἶχε ἀκούσει

προσεχτικῇ, ἐθαύμασε μὲ τὸν τρόπο πὺς μεταχειρίστηκε γιὰ νὰ τὸν προφυλάξῃ, τὴν ρώτησε ποιὸς τῆς εἶχε μάθει τόσο πρακτικὰ πράγματα.

—Ὁ παππούς μου, ἀπάντησε γεμάτῃ περηφάνεια ἡ κόρη. Αὐτός, ἀπὸ μικρὴ πὺς ὀρφάνεψα, ἔγινε γιὰ μένα μάννα καὶ πατέρας, μ' ἀνάστησε, μ' ἔμαθε γράμματα, νοικοκυροσύνη μὲ μιά θεια μου, καὶ μοῦ δίδαξε ἀκόμῃ πολλὰ χρήσιμα γιὰ τὴ ζωὴ, σὰν σοφὸς πὺς εἶναι.

Ἐνῶ ἔλεγε αὐτά, μπήκε στὴν κάμαρα ἓνας γέρος ὡς ἐξήντα χρονῶν, μὲ κορμοστασιά λαμπρά μὲ ζωηρὸ πρόσωπο καὶ σπιθόβολα μάτια.

—Καλῶς τὸν παππού, φώναξε ἡ κόρη χαρούμενη καθὼς τὸν εἶδε, καὶ ἔτρεξε ἀμέσως κοντά του, τοῦ πῆρε ἀπὸ τὰ χέρια του τὸ γεμάτο δισάκι του καὶ τὸ ραβδί του, ὕστερα δίνοντάς του κάθισμα, τοῦ σύστησε τὸν ξένο, καὶ τοῦ εἶπε γιὰ ποιά αἰτία εἶχε πάει σπῖτι τους.

Ὁ γέρος ἐχαίρετσε εὐγενικῇ τὸν ξένο, κάθησε ἀπέναντι του, καὶ τοῦ διηγήθη πὺς ἐκεῖ πὺς κατέθηκε στὴ χώρα γιὰ διάφορα ψώνια, ἄκουσε πολλοὺς νὰ τὰ ἔχουνε μὲ τὸν βασιλέα, γιατί μάθανε πὺς θὰ τοὺς ἔδωζε—προσωρινὰ λέει—ἓνα βαρὺ φόρο.

—Ἀφοῦ ὅπως λένε, γιὰ λίγο καιρὸ θὰ εἶναι ὁ φόρος αὐτός, γιατί κά-νουν ἔτσι; τόσο κακὸτροποὶ γίνανε τώρα οἱ ἄνθρωποι τῆς πολιτείας μας;

—Ὅχι, Ἀρχοντά μου, τέτοιοι δὲν γίνηκαν, μὰ θαρροῦνε πὺς τοὺς περιπαίζουν κι' ὅλας, ὅταν τοὺς τὸν

λένε καὶ προσωρινὸ, γιατί ἔξερουν ἀπὸ τὴν πείρα. πὺς ἓνας φόρος, ἅμα μιά φορὰ μπῆ, μένει γιὰ πάντα στὴ ράχη τους. Τὸ πόσο βαρὺς εἶναι ἓνας φόρος, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ξέρῃ ἀκόμῃ ὁ βασιλεὺς μας, ἀφοῦ καὶ νέος εἶναι στὴν ἡλικία, καὶ λίγον καιρὸ ἔχει πὺς ἀνέβηκε στὸ θρόνο. Αὐτὸ τὸ ξέρουν οἱ σύμβουλοί του καὶ ἔπρεπε νὰ εἶχαν τὸ θάρρος νὰ τοῦ τὸ ἔλεγαν, κι' ἔτσι νὰ τὸν προφυλάξουν ἀπὸ τὴν κατακραυγὴ τοῦ κόσμου, κι' ἂν ὁ βασιλεὺς δὲν τοὺς ἄκουε, τὸ φταίξιμο θὰ ἦταν δικό του.

Ἀκούοντας πρώτη φορὰ τέτοιες ἀλήθειες ὁ βασιλεὺς, ἐννοίωσε πὺς εἶχε μπροστὰ του ἓνα σοφὸ ἄνθρωπο, καὶ τοῦ ζήτησε γνώμη γιὰ διάφορα πράγματα.

Ὁ γέρος τὴν ἔδωκε πρόσχαρκα καὶ θαρρετὰ, μὲ ἀπλὰ καὶ λίγα λόγια, πὺς θὰ τὰ καταλάβαινε καὶ ἓνας ἀγράμματος.

Ὁ βασιλεὺς βρῆκε πολὺ σοφὰ τὰ λόγια τοῦ γέρου καὶ εἶπε μέσα του: «Νὰ ὁ ἄνθρωπος πὺς χρειάζομαι νὰ ἔχω κοντά μου, γιὰ νὰ μοῦ δίνη τις

1934

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

269

ΔΥΟ ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Εἶδαν τὴ μέρα τὴν ἡλιόχαρη καὶ βγήκαν. Ἦταν ντυμένα φτωχικά, μὲ ξένα παλιά ρούχα. Φοροῦσε τὸ μικροῦλι μιά ποδιά σταχτόμαυρη πὺς τοῦ ἐσκέπαζε τὶς γάμπες ὡς τὴ μέση. Τὸ ἴδιο μάκρος εἶχε τὸ φαρδὺ πανταλόνι τοῦ μεγάλου, κι' ἦταν ἐπίσης μακρὺ τὸ μπαλωμένο του σακάκι.

Ἀνέβηκαν μαζί τὴ μαρμαρένια σκάλα καὶ χτύπησαν δεξιὰ τὴν πόρτα. Φάνηκε ἡ ἰδία ἡ κυρία, ντυμένη στὴν ἐντέλεια, ἔτοιμη νὰ βγῇ. Δὲ μίλησαν αὐτά, μόνο σήκωσαν τὰ μάτια τους γεμάτα ἱκεσία, καὶ τὴν κοίταξαν. Μὰ ἡ κυρία ἦταν πονόψυχη. Ἐννοίωσε τὸν πόνο τους. Φώναξε τὴν ὑπηρέτρια νὰ τοὺς δώσῃ λίγο τυρὶ μὲ ψωμί, κι' ἔβαλε ἡ ἰδία στοῦ καθενοῦς τὸ χέρι ἀπὸ μιά δραχμὴ.

Ἐβγαίνουν μαζί τὰ δὺς ἀπ' τὴν αὐλή. Προτοῦ νὰ φύγουν, κοίταξαν καλὰ-καλὰ τὸ σπίτι.

—Ὁμορφο σπίτι, Μανώλη, εἶπε ὁ μεγάλος.

—Κι' ἡ κυρία, Θανάση; Εἶδες, μὰς ἔδωσε ἀπὸ μιά δραχμὴ.

—Εἶναι σὰ νὰ πῆγαμε σὲ εἰκοσι σπῖτια πὺς θὰ μὰς ἔδιναν ἀπὸ μιά δεκάρα. Χωρὶς νὰ λογαριάσουμε ἀπὸ πόσα θὰ μὰς ἔδωχαν κιόλα.

—Ἀλήθεια, Θανάση. Δὲν εἶναι ὅλος ὁ κόσμος καλός. Κι' ἐγὼ ντρέπομαι νὰ ζητιανεύω.

Εἶχαν φθάσει στὰ φρεσκοανοιγμένα θεμέλια κάποιου σπιτιοῦ πὺς χτιζόταν τότε. Ἐνας λάκκος ἦταν ἀνοιγμένος, καὶ δὺς ἐργάτες ἐκεῖ μέσα ἔσκαβαν ἀκόμα. Ἐσκυφان καὶ τὰ παιδιὰ περιέργα. Ὁ μεγάλος ἄπλωσε τὸ χέρι κι' ἀγκάλιασε τὸν ὅμο τοῦ μικροῦ πὺς ἀσυναίσθητα σφιγγόταν πάνω του. Ἐτοῖ τὸν ἐστήριξε καλὰ καὶ δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ πέσῃ μέσα στὸ λάκκο. Τὰ κοίταζα σὰν βγήκαν ὕστερα στὸ δρόμο τὸ μεγάλο. Κάθε φορὰ πὺς ἐν' αὐτοκίνητο πλησίαζε, ἔτρεχε ὁ μικρὸς κοντά, πολὺ κοντά, στὸ μεγάλο. Κι' αὐτὸς ἄπλωνε πάλι τὸ χέρι καὶ τὸν κρατοῦσε σφιχτὰ νὰ τὸν φυλάξῃ κι' ἀπὸ τὸ φανταστικὸ καὶ τὸν ἀνυπαρκτὸ κίνδυνο.

Φτωχὰ μικρούλια, ὀρφανούλια ἴσως, πὺς ἤθελα νάχαν τὴ δύναμη τὰ μπράτσα μου νὰ σὰς στηρίξουν σ' ὅλα τὰ δύσκολα χρόνια τῆς ζωῆς. Νὰ σὰς τύσω μ' ἄλλα ρούχα καὶ νὰ σὰς χαρίσω τὰ ὅπλα γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Καὶ νὰ δεχτῶ γι' ἀντάλλαγμα τὸ γέλιο σας τὸ χαρμὸ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη πὺς θὰ μοῦ ἔδειχναν τὰ μάτια σας. Μὰ εἶναι ἀδύνατα τὰ μπράτσα μου. Καὶ πέφτουν ἄτονα.

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Η ΣΤΑΧΟΜΑΖΩΧΤΡΑ

Μεγάλῃ ἀπορία ἔδειξε ἡ γειτόνισσα ἡ Ζερμπινιώ, ὅταν εἶδε τὰ Χριστούγεννα ἀνήμερα τὴ θειά Ἀχτίτσα νὰ φορᾷ καινούργια μαντήλα καὶ τὸ ἔγρο καὶ τὴν Πατρώνα μὲ καθαρὰ πουκαμισάκια καὶ καινούργια παπούτσια.

Κι' αὐτὸ, γιατί ὅλοι τῶξεραν ὅτι ἡ θειά Ἀχτίτσα ἦταν ἐρημὴ καὶ χήρα καὶ φτωχὴ κι' ἀνάστανε τὰ δὺς ὀρφανὰ ἐγγονάκια της κάνοντας κάθε λογῆς δουλειές. Ἦταν (ἂς ἦταν μοναχὴ της) ἀπὸ ἐκεῖνες πὺς δὲν ἔχουνε στὸν ἥλιο μοῖρα. Ἡ γειτόνισσα ἡ Ζερμπινιώ λυπόταν μὲ τὴν καρδιά της τὴ γριά καὶ τὰ δὺς ὀρφανὰ γιὰ τὴ φτώχεια τους καὶ γιὰ τὰ βάζαντά τους, μὰ μήπως ἦταν κι' αὐτὴ πλοῦσια γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ καὶ νὰ τοὺς παρηγορήσῃ;

Καλότυχος ὁ μακαρίτης ὁ μπάρμπα-Μιχαλῖος πὺς κατέδωκε στὸν τάφο πρὶν ἀπ' τὴν Ἀχτίτσα τὴ γυναικα του, χωρὶς νὰ ἰδῇ τὰ βάζανα πὺς τῆς ἔμελλε νὰ τραβήξῃ αὐτὴ μετὰ τὸ θάνατο τὸ δικό του. Τὰ δὺς παιδιὰ, ὁ Γιώργης κι' ὁ Βασίλης, ἐπνίγηκαν τὸν ἄλλο χρόνον ὅταν ἐδούλιαξε ἡ βρατσέρα τους. Κανείς δὲ γλύτωσε ἀπ' ὅσους ἦταν μέσα σ' ἐκεῖνη τὴ βρατσέρα. Τί φρίκη! τί κακημοῖ! Τέτοια τρομάρα καμιάς καλῆς χριστιανῆς νὰ μὴν τῆς μέλλῃ.

Ὁ τρίτος γιὸς της, ὁ προκομμένος ξενιτεύθηκε καὶ βρισκόταν, ἔλεγαν, στὴν Ἀμερικὴ. Μήπως τὸν εἶδε, μήπως τὸν ἄκουσε ἀπὸ τότε; Πέτρα εἶχε ρίξει πίσω του καὶ τοὺς ἀρνῆθηκε.

Ἡ κόρη της πέθανε ὅταν γεννήθηκε τὸ δεύτερο παιδί της καὶ τῆς ἄφησε τὰ δὺς ὀρφανὰ κληρονομιά. Ὁ πατέρας τους ζοῦσε ἀκόμα, μὰ εἶχε ξαναπαντρευτῇ ἄλλοι, σ' ἄλλο νησί, κι' οὔτε φρόντιζε καθόλου γιὰ τὰ δὺς παιδιὰ του.

Τί νὰ κάμῃ ἡ κακομοῖρα ἡ θειά Ἀχτίτσα; Ἐβαλε τὰ δυνατά της καὶ προσπαθοῦσε ὅπως-ὅπως νὰ ζήσῃ τὰ δὺς ὀρφανὰ. Κατὰ τὴν ἐποχὴ πὺς ἦταν, βοτάνιζε, ἀργολογοῦσε, μάζωνε ἐλιές, ξενοδούλευε, μάζωνε κοῦμαρα κι' ἔβγαζε ρακί. Κάμποσα χορταράκια ἀπ' ἐδῶ, κάμποσα βότσια καλαμπόκι ἀπὸ κεῖ, ὅλα τὰ χρησιμοποιοῦσε. Ὑστερα τὸν Ὀκτώβρη, ἅμα ἀνοίγαν τὰ λιотριδεῖα, ἔπαιρνε ἓνα τενεκεδένιο πενηνταράκι καὶ μιά μικρὴ στάμνα, καὶ γύριζε στ' αὐλάκια, στὶς στέρνες ὅπου καταστάλαζαν τὰ κατακάθια τοῦ λαδιοῦ καὶ μάζωνε τὴ μούργα. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο οἰκο-

νομούσε όλο τὸ λάδι τῆς χρονιάς γιὰ τὸ λυχναρί της.

Μὰ τὸ σπουδαιότερο εἰσόδημά της ἡ θεὰ Ἀχτίτσα τὸ εἶχε ἀπὸ τὰ σταχομάζωμα. Κάθε χρόνο, τὸ Θεριστὴ μπαρκαρίζονταν σ' ἕνα καράβι καὶ περνοῦσε ἀντικρὺ στὴν Εὐβοία. Ἐκεῖ, μαζί μ' ἄλλες φτωχὲς γυναῖκες σὰν κι' αὐτήν, ἐπῆγαινε καὶ μάζωνε τὰ στάχια ποὺ ἐπεφαν ἀπὸ τὰ δεμάτια τῶν θεριστῶν ἢ ἀπὸ τὰ φορτώματα κι' ἀπὸ τὰ κάρρα. Κάθε χρόνο οἱ χωριάτες τῆς Εὐβοίας καὶ τὰ χωριά-τόπουλα τὶς κορόϊδευαν φωνάζοντάς τους :

— Νὰ οἱ φουστάνες ! Μὰς ἦρθαν πάλι οἱ φουστάνες !

Μὰ ἐκεῖνη ἔσκυβε, ὑπομονετικὴ κι' ἀμίλητη, καὶ μὲ τὰ ψίχουλα ποὺ μάζευε ἀπὸ τὴν πλούσια σοδειὰ τοῦ τόπου, γέμιζε τρία καὶ τέσσερα τσουδάκια, τὸ στάρι τῆς χρονιάς της γι' αὐτήν καὶ γιὰ τὰ δυὸ ὄρφανά, ποὺ φεύγοντας τὰ ἄφηνε στὴ φύλαξη τῆς Ζερμπινιώς. Καὶ ὅταν τέλειωνε πιά τὸ θέρος, ἔμπαινε στὸ καράβι καὶ γύριζε πάλι στὸ θαλασσινὸ χωριὸ της.

Μὰ φέτος, δηλαδὴ τὸ χρόνο ἐκεῖνον, ἦταν κακὴ χρονιά γιὰ τὰ σπαρτά στὴν Εὐβοία. Κακὴ χρονιά καὶ γιὰ τὶς ἐλιές τοῦ μικροῦ νησιοῦ ὅπου ζοῦσε ἡ θεὰ Ἀχτίτσα. Κακὴ χρονιά καὶ γιὰ τ' ἀμπέλια καὶ γιὰ τὰ καλαμπόκια, ὡς καὶ γιὰ τὰ κούμαρα ἀκόμα. Ὑστερα, ἐπειδὴ κανένα κακὸ δὲν ἔρχεται μοναχό του, βαρὺς χειμῶνας πλάκωσε στὰ βόρεια ἐκεῖνα μέρη. Ἀπὸ τὸ Νοέμβρη, δίχως νὰ φυσήξῃ σχεδὸν καθόλου νοτιάς καὶ νὰ πέσῃ βροχή, ἄρχισε νὰ χιονίζει. Μόλις ἔπαυε τὸ ἕνα χιόνι κι' ἔρχόταν ἄλλο. Ποῦ καὶ ποῦ φυσοῦσε κανένα ξεροβόρι κι' ἔσφιγγε ἀκόμη περισσότερο τὰ χιόνια ποὺ δὲν ἔλυωναν στὰ βουνά, «περίμεναν ἄλλα».

Ἡ θεὰ Ἀχτίτσα εἶχε προφτάσει νὰ κουβαλήσῃ ἀπὸ τὸ λόγγο λίγες ἀγκαλιὰς ξερόξυλα, ὅσα θὰ τοὺς ἔφταναν γιὰ δυὸ ἢ τρεῖς βδομάδες, καὶ πλάκωνε ἢ βαρυχειμωνιά. Στὰ μέσα τοῦ Δεκεμβρίου ἔγινε ἕνα μικρὸ ξανάσασμα καὶ φάνηκε δειλὰ-δειλὰ ὁ ἥλιος, χρυσώνοντας μὲ τὶς ἀχτίνες του τὰ κεραμίδια τῶν πιδ φηλῶν σπιτιῶν. Ἡ θεὰ Ἀχτίτσα ἔτρεξε στὰ ρουμάνια γιὰ νὰ προφτάσῃ νὰ μαζέψῃ κανένα ξύλο. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ χειμῶνας πλάκωσε πιδ ἄγριος ἀπὸ πρίν. Ὡς τὰ Χριστούγεννα δὲν ἔκανε οὔτε μιὰ μέρα καλὸσύνῃ οὔτε μιὰ μέρα δὲν ξαστέρωσε λιγάκι, νὰ φανῇ μιὰ ἄκρη τ' οὐρανοῦ οὔτε μιὰ μέρα δὲν ξεπρόβαλε μιὰ στάλα ἥλιος.

Δυνατὸς βαρὺς βοριάς, «χιονιστής»,

φυσοῦσε τὶς παραμονὲς τῆς ἄγίας ἡμέρας. Τὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν ἦταν βαρυφορτωμένα ἀπὸ τὸ χιόνι ποὺ εἶχε πετρώσει ἀπάνω τους καὶ εἶχε γίνῃ πάχος. Τὰ συνηθισμένα παιχνίδια τῶν παιδιῶν στοὺς δρόμους κι' οἱ χιονοπόλεμοι ἔπαψαν. Ὁ χειμῶνας ἐκεῖνος δὲ σήκωνε ἀστεῖα. Ἀπὸ τὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν ἐκρέμονταν σὰ σταλακτίτες τὰ κρύσταλλα, μιὰ σπιθαμὴ μακριά. Μὰ οἱ μάγκες τῆς γειτονιάς δὲν εἶχαν πιά ὄρεξη νὰ τὰ τρῶνε.

Τὸ βράδυ τῆς προπαραμονῆς ὁ Γέρος εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὸ σχολεῖο κα-ταχιρούμενος, γιὰτὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἔπαυαν πιά τὰ μαθήματα. Προ-τοῦ νὰ ξεκρεμάσῃ τὸ «φυλαμά» του ἀπὸ τὴν μασχάλη του, ὁ Γέρος πει-νασμένος ἄνοιξε τὸ ντουλάπι, μὰ δὲ βρῆκε μέσα οὔτε ψίχουλο ψωμί. Ἡ κυρούλα τους εἶχε βγῆ ἔξω, ἴσως γιὰ νὰ ζητήσῃ κανένα κομμάτι ψωμί. Ἡ μικρὴ Πατρώνα καθόταν ζαρωμένη κοντὰ στὸ τζάκι, μὰ τὸ τζάκι ἦταν σθῆστό. Ἐσκόλλιζε τὴν στάχτη, νομίζοντας μὲ τὴν παιδιὰστικὴ ἀφέλειά της—ἦταν τεσσάρων χρονῶν μονάχα τὸ κακόμοιρο—πὼς τὸ τζάκι εἶχε τὴ δύναμη νὰ ζεσταίνῃ πάντα, κι'

ὅταν ἀκόμη δὲν ἦταν ἀναμμένο. Μὰ ἡ στάχνη ἦταν ὑγρή. Σταλαγματιῆς νερὸ ἀπὸ λυωμένο χιόνι εἶχαν πέσει ἀπὸ τὴν καμινάδα στὸ τζάκι. Ὁ Γέρος, ποὺ ἦταν μόλις ἑπτὰ χρονῶν, ἔτοιμος νὰ κλάψῃ ποὺ δὲν ἔβρισκε οὔτε μπουκιὰ ψωμί γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τὴν πείνα του; Ἄνοιξε τὸ μοναδικὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ σπιτάκι ἦταν μονόπατο, χαμηλὸ καὶ χωρὶς ταβάνι, κι' εἶχε ὕψος ὅλο ὅλο δυὸ ὄργι-γυῖς ἀπὸ τὸ δρόμο ἕως τὴ σκεπὴ του.

Ὁ Γέρος ἀνέβασε ἕνα σκαμνὶ ἀπάνω στὸ πέτρινο πεζούλι τοῦ παρά-θυρου, ἀνέβηκε κι' ὁ ἴδιος ἀπάνω στὸ σκαμνί, κρατήθηκε μὲ τὸ ἄριστε-ρό του χέρι ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παραθυ-ρόφυλλο, σήκωσε τὸ δεξιὸ του χέρι κι' ἔσπασε ἕνα κρύσταλλο ἀπὸ κεῖνα ποὺ κρέμονταν σὰ στολίδια ἀπὸ τὰ κεραμίδια Ἀρχισε νὰ τὸ πιπιλίζει σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ μεγάλη εὐχαρίστη-ση, κι' ἔδινε καὶ τῆς Πατρώνας. Πει-νοῦσαν τὰ κακόμοιρα !

Ἡ γρηγὰ Ἀχτίτσα γύρισε ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα στὸ σπιτί, ἔχοντας ἕνα πρᾶμα τυλιγμένο κάτω ἀπὸ τὸ σάλι της.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ἐλα δῶ, ποῦ θὰ μοῦ πᾶς ! τοῦ φώναξε αὐτός. Ἡ τέχνη σου δὲν σ' ὠφέλησε σὲ τίποτα. Σ' ἔπιασα !

Ὁ Τὸ Χὸ μιλά. Εἶχε σκεφθεῖ, φαίνεται, πὼς τὸ καλύτερο ἦταν νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προσποιῆται τὸν ἡλίθιο.

Ἀλλὰ εἶχε συλληφθεῖ «ἐπ' αὐτο-φώρῳ». Ὁ πλοίαρχος, ποὺ εἰδοποιή-θηκε ἀπὸ τὸν κ. Κλοακέν, ξύπνισε μερικὸς ναῦτες καὶ τοὺς πρόσταξε νὰ δέσουν τὸν Τὸ Χὸ. Ἐτοί δεμένος ξαναπῆρε τὴ θέση του στὴν πρῶρα.

Τὸ πρῶτ', ὅλοι μέσα στὴ βάρκα μιλοῦσαν γιὰ τὸ νυχτερινὸ ἐπεισόδιο. Μόνο ὁ Κάζης δὲν ἔδωκε λέξη. Αὐ-τὸς εἶχε τὸ σχέδιό του, ποὺ σὲ λίγο τὸ ἀνακοίνωσε στὸν πλοίαρχο, ζη-τώντας τὴ συγκατάθεσή του γιὰ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ. Κι' ὁ πλοίαρχος τοῦ τὴν ἔδωσε μὲ ἀπλὸ νεῦμα.

Εἶδαν τότε κάτι περίεργο. Ὁ πα-λὺς στρατιώτης πλησίασε τὸν Τὸ Χὸ μ' ἕνα ξυράφι, ἕνα ψαλίδι κι' ἕνα σαποῦνι. Καὶ καθὼς ἐκεῖνος ἦταν δεμένος χειροπόδαρα, τοῦ ἔκοψε πρῶ-τα τὰ πυκνὰ μαλλιά, ἔπειτα τοῦ σα-ποῦνισε τὸ πρόσωπο καὶ τοῦ τὸ ξύ-ρισε ὅλο.

Ὁ Τὸ Χὸ, μὲ τὰ μάτια κλειστά, δὲν ἔκανε καμμιά ἀντίσταση. Ὅλο-γυρα, οἱ ναῦτες γελοῦσαν μὲ τὴν ἀ-στεία αὐτὴ σκηνὴ. Κι' ἄξαφνα εἶδαν τὴ φυσιογνωμία τοῦ παράξενου ἀν-θρώπου ἐντελῶς ἀλλαγμένη.

Δὲν ἦταν οὔτε μαῦρος, οὔτε μι-γάς, οὔτε κανὼν πολὺ μελαχρινός. Πυ-κνὸ στρώμα ἀπὸ καρβουνόσκιον τοῦ ἔδινε ὡς τότε τὸ χρῶμα ἐκεῖνο ποὺ τὸ ἔπαιρναν γιὰ φυσικό. Μὰ ἔξωρ' ἀπ' αὐτό, εἶχε ἀλλοιώσει τὰ χαρα-κτηριστικά του τεχνικώτατα μ' ἐπι-θέματα καὶ παραγεμίσματα ἀπὸ γύ-ψο, ὅπως κάνουν οἱ ἡθοποιοί. Τὰ ἐ-πιθέματα αὐτὰ εἶχαν ξεραθῇ κι' εἶ-χαν γίνῃ ἕνα μὲ τὴν ἐπιδερμίδα, ὡ-στε ὁ Κάζης δυσκολεύθηκε πολὺ νὰ τὰ μαλακώσῃ καὶ νὰ τὰ ξεκολλήσῃ. Μὲ μεγάλη ἔμως ὑπομονὴ τελείωσε τὴν ἐργασία. Καὶ τότε μόνο στάθηκε νὰ ἱδῇ τὸ ἀποτέλεσμα.

Ὁ Τὸ Χὸ δὲν ἦταν πιά ὁ Τὸ Χὸ ! Ἦταν ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος, ποὺ κι' ἡ Ἀνθή, κι' ὁ Χάνδος, κι' ὁ Παῦ-λος κι' ἡ κυρία Ὀμόλλου, ἀκόμα κι' ὁ κ. Κλοακέν τὸν ἐγνώριζαν τόσο καλά, ὅσο κι' ὁ Κάζης : ἦταν ὁ κα-κούργος διερμηνέας τῆς Σαίγκν.

— Ὁ Κρά-Ὀγκ-Δίγκ ! μὰ δὲν εἶ-

χα καμμιά ἀμφιβολία ! φώναξε ὁ πα-λὺς στρατιώτης.

Συγχρόνως ὁ Κώδικ εἶπε :

— Καλέ, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἀνναμί-της ποὺ μοῦ ἐπρότεινε νὰ λιποτα-χτήσω !

Τὴν ἴδια στιγμὴν φώναξε κι' ὁ Καμπερούσος :

— Ἐ, φιλαράκο, μὲ θυμάσαι; Δὲν περάσαμε, μοῦ φαίνεται, μιὰ βραδιά μαζί στὴν Καλκούττα ;

— Νὰ ἱδῇς λοιπὸν ποῦ αὐτὸς θὰ εἶναι κι' ὁ ἀνθρωπος μὲ τὸ φίδι κι' ὁ δολοφόνος τοῦ συν-ταγματάρχη ! ψιθύρισε ὁ Κάζης.

Τὸ προσωπεῖο τοῦ κακούργου εἶχε πέσει. Τίποτα πιά δὲν μπο-ροῦσε νὰ κάμῃ, τὸ ἔβλεπε. Ἀ-νοῖξε τότε τὰ μάτια του, μάτια ἄ-γρια, ἀπροσποίητα ἄφρονα, κι' ἔρ-ριξε σ' ὅλους ἐκεῖνους ποὺ τὸν περιστοίχιζαν, βλέμματα γεμάτα μῖσος καὶ περιφρόνηση.

II'.

Δράμα σὲ τρικυμία

Ἡ ἡμέρα πέρασε ἡσυχά. Τὰ συμβάντα τῆς περασμένης νύχτας ἀποτελοῦσαν τὸ θέμα κάθε ὁμι-λίας.

Οἱ φίλοι προπάντων τοῦ πλοιάρ-χου Μανκαρὺ δὲν ἔπαυαν νὰ συ-ζητοῦν γιὰ τὴν καταπληκτικὴ ἀνακάλυψη τοῦ Κάζης. Αὐτὸς ὁ φοβερός Τὸ Χὸ εἶχε ἀλλάξει τόσες μορφές γιὰ νὰ κάμῃ τόσες ἐγκληματικὲς ἀποπειρές. Ἀλλὰ γιὰ ποῖό λόγο ; Γιατὶ τὸ μῖσος του κυνηγοῦσε τόσο ἀμείλικτο τὰ παιδιὰ τοῦ συνταγματάρχη Ροβινσὼν ; Γιατὶ σκότωσε τὸν συνταγματάρχη, ἂν αὐτὸς ἦταν πραγματικῶς ὁ δολοφόνος ; Τί ἦταν, γιὰ νὰ μιλῇ τόσο καλὰ τρεῖς-τέσσερες γλώσσες— ἂν καὶ τώρα δὲν ἔλεγε λέξη σὲ καμμιά— καὶ γιὰ νὰ βρίσκεται σὰ στὸν τόπο του τόσο στὴ Σαίγκν ὅσο καὶ στὴν Καλκούττα ; Ἐνεργού-σε μόνος του, γιὰ λογαριασμό του, ἢ ἦταν ὄργανο καμμιάς μυ-στικῆς ἐταιρείας ; Ἀνναμίτης ἦταν ἡ Μαλατός ; Ἰνδὸς ἢ Ἀφ-γανός ! Ὁ κ. Κλοακέν ἔκλινε νὰ παραδεχθῇ μᾶλλον τὸ τελευ-ταῖο, ὅχι μόνο ἀπὸ τὰ χαρακτη-ριστικά τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἔ-μοιαζαν μὲ τῶν κατοίκων τοῦ Ἀφγανιστάν, παρὰ κι' ἀπὸ τὸ ζωνηρότατο ἐνδιαφέρον ποὺ εἶ-χε δείξει γιὰ τὴν πλάκα τοῦ Κανδαχάρ.

Ἐξετάζοντας τὰ γνωστὰ πε-ριστατικά ἀπ' ὅλες τὶς μεριές—περιστατικά ποὺ ὡς τότε τὰ θεω-ροῦσαν ἀσύνδετα, χωριστὰ καὶ

τυχαῖα—κατόρθωσαν νὰ τὰ συνδυά-σουν, κι' ἔφθασαν στὸ συμπέρασμα πὼς αὐτός, ὁ Τὸ Χὸ μὲ τὸ τελευταῖο του ὄνομα ἦταν ὁ σύνδεσμος κι' ἡ αἰτία ὅλων. Αὐτὸς πιθανώτατα δολοφό-

νησε τὸν συνταγματάρχη ὕστερ' ἀπὸ τόσες ἀποπειρές ἐναντίον του. Αὐτὸς ἀναποδογύρισε τὴ βαρκοῦλα τοῦ Χάν-δου στὸ λιμένα τῆς Καλκούττας, τότε ποὺ τὸ παιδί πῆγε στὸ βαπόρι νὰ ξε-μπαρκάρῃ τοὺς συγγενεῖς του. Αὐτὸς ἔκαμε νὰ βουλιάξῃ ἡ βάρ-κα στὸν ποταμὸ Δοναί, ὅταν τὰ παιδιὰ μὲ τὸν Κάζη γύριζαν ἀ-πὸ τὴν ἐκδρομὴν στὸν Ὀρμό τῶν Κοκκοφοινίκων. Αὐτὸς ἐπιχειρή-σε νὰ εἰσχωρήσῃ στὴν Ἡ ρ α, προτεινόντας στὸν Κώδικ νὰ πα-ραχωρήσῃ τὰ ρούχα του καὶ τὴ θέση του. Κι' ἀφοῦ δὲν μπόρε-σε νὰ καταφέρῃ τὸν Κώδικ, τσά-κωσε τὸν Κομπερούσσο, τὸν μέ-θυσε καὶ τὸν γύμνωσε.

Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἄραγε εἶχε προ-καλέσει καὶ τὴν ἐκρηγξὴν στὰ καζάνια τῆς Ἡ ρ α, τὸ σπάσι-μο τοῦ ἔλικα καὶ τὸ ναυάγιο τοῦ μεταγωγικοῦ ; Ἦταν πολὺ λο-γικὸ νὰ τὸ συμπεράνουν. Γιὰ ποῖό σκοπὸ λοιπὸν θέλησε νὰ μπῇ στὸ πλοῖο μὲ τὰ ρούχα τοῦ Κομπερούσσου ; Κι' ἀπὸ τὴν ἡ-μέρα ποὺ ὁ Παῦλος κατάφερε ἐπιτέλους νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, ἐκεῖ κάτω, στὶς μηχανές, δὲν ἐργαζόταν ;

Πάλι, δὲν ἦταν τολμηρὸ νὰ παραδεχθῇ κανεὶς πὼς ὁ ἀνθρω-πος αὐτός ἔβαζε σὲ κίνδυνον καὶ τὴ ζωὴν του τὴν ἴδια, γιὰ μόνῃ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ πεθάνῃ μαζί μ' ἐκεῖνους ποὺ μισοῦσε ; Καὶ τὸ κάτω-κάτω, ἀπὸ ποῦ εἶχε λάβει ὁ μισοῦργος αὐτὸς τὶς ἀναγκαῖες μηχανικὲς γνώ-σεις, γιὰ νὰ ἐπινοήσῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τέτοιου εἶδους ἀπό-πειρα ;

Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ σημεῖο τοῦ προ-βλήματος. Γιατὶ, ἂν πραγματι-κῶς ὁ κακούργος ἐπιβουλευόταν τὴ ζωὴ τῆς Ἀνθῆς καὶ τοῦ Χάνδου, μεταχειρίζονταν μέσα ἀδέξια κι' ἐπικίνδυνα καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἴδιο, καὶ δὲν προσέ-φευγε ἀμέσως στὸ πιδ σίγουρο—τὸ μαχαίρι ἢ τὸ πιστόλι—ἐνῷ τόσες φορὲς τοῦ εἶχε δοθεῖ εὐκαιρία ;

Τὸ σημεῖο αὐτὸ ἦταν τόσο σκοτεινὸ, ὥστε ὁ πλοίαρχος Μανκαρὺ, ὁ κ. Κλοακέν καὶ ὁ ταγματάρχης Οὐγγὺ ποὺ τὸ συ-ζητοῦσαν, ἄρχισαν νὰμφιδάλ-λουν ἂν ὁ ἀνθρωπος ἐκεῖνος εἶχε κάμῃ ὅλ' αὐτὰ τὰ ἐγκλή-ματα ποὺ ἠθελαν νὰ τοῦ φορ-τώσουν, ἐνῷ γιὰ μερικὰ τουλά-χιστο μποροῦσε νάταν κι' ἄθῳς.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Πῶς μοιάζουν αὐτὰ τὰ δυὸ ἀγοράκια !
— Μὰ βέβαια, ἀφοῦ εἶναι δίδυμα.

Μιά σειρά από ολέθριες για τον δυστυχισμένο άνθρωπο συμπτώσεις, τους άπατουσε ίσως και τους έκανε να βγάσουν αρκετά άστηριχτα συμπεράσματα.

Αλλά κι' ο Κάζης είχε τις απορίες του — άλλου είδους αυτές. "Α-ξαφνα του φαινόταν πολύ παράξενο κι' ανεξήγητο πώς δεν είχαν φυτέψει ακόμα πέντ' έξη σφαίρες στο κρανίο του Τό-Χό, παρά τόν φύλαγαν, αρκούμενοι μόνο να τόν έχουν σφιχτοδεμένο στην πλώρα. "Ω, από τη λύση αυτή δεν ήταν καθόλου ευχαριστημένος ο Κάζης!

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΟΙΗΣΗ ΜΑΣ ΣΤΑ 100 ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑ

Αγαπητοί μου,

Τι ωραίο βιβλίο! Δεν χορταίνω να το βλέπω. να το πιάνω, να το φυλλομετρώ... Έχει ένα κομψό άσπρο ξώφυλλο με κατάχρυσα γράμματα, κι' είναι μεγάλο, πλούσιο, με τρυκασίες σελίδες. Ο τίτλος του: «Η ποίησή μας στα 100 χρόνια της». Και το περιεχόμενό του... το φαντάζεστε: έκλογη από τα καλύτερα ποιήματα των καλύτερων μας ποιητών. Ναι, αλλά όχι όπως σίτες συνηθισμένες Άνθολογίες. Η Άνθολογία αυτή περιέχει πιά διαλεχτά κομμάτια, είναι όλα κατάλληλα γι' απαγγελία, έχουν μια συστηματική κατάταξη και, το κυριώτερο, πρίν από τη συλλογή κάθε ποιητού, ή καθ' έποχης, σχολής και τόπου, υπάρχει μια μικρή εισαγωγική μελέτη που κατατοπίζει τόν αναγνώστη. Οί εισαγωγές αυτές, αν και σύντομες, είναι πολύ περιεκτικές κι' αποτελούν, όλες μαζί, μια κριτική ιστορία της Νεοελληνικής Ποίησης. Κι' είναι γραμμένες από τους πιά ειδικούς. Ο Κωστής Παλαμάς γράφει για τόν Δημοτικό Τραγούδι· ο Ρήγας Γκόλφης για τόν Κρουστάλη· ο υποφαινόμενος για τούς ποιητές της Έπτανήσου· ο μακαρίτης Σίμος Μενάρδος για τόν Κάβφο· κι' ο Άριστος Καμπάνης για τούς παλιούς καθαρευουσιάνους (καθαρολόγους) ποιητές τών Αθηνών.

Υπάρχει ακόμα κι' ένα πολύ σπουδαίο παράρτημα: «Βιογραφικά και Βιβλιογραφικά». Είναι οί βιογραφίες τών ποιητών με αναγραφή όλων τών ενδόσεων κι' όλων τών κριτικών που γράφτηκαν γι' αυτούς από δικούς μας και ξένους. Έτσι π. χ. για τόν Σολωμό, μαθαίνει κα-

νείς πού και πότε γεννήθηκε, πού και πότε πέθανε και τί έκαμε στη ζωή του. Έπειτα πού, πότε κι' από ποιους τυπώθηκαν τά έργα του (πρώτα από τόν Πολυλά στην Κέρκυρα τόν 1859, έπειτα από τόν Δε-Βιάζη στη Ζάκυνθο τόν 1880 και καθεξής, ως τις τελευταίες εκδόσεις στην Αθήνα.) Και τέλος μαθαίνει ποιοί, πού και πότε έγραψαν κριτικές για τόν έργο του Σολωμού, από τόν Πολυλά και τόν Ζαμπέλιο ως τόν Άλκη Θρύλλο και τόν Μιχαλόπουλο. Κι' αυτό για όλους τούς ποιητές πού δημοσιεύονται ποιήματά τους στο βιβλίο. Όστε με τις εισαγωγές πού είπαμε, με τις βιογραφίες και με τις βιβλιογραφίες μπορεί όποιος θέλει να τούς μελετήσει και να τούς μάθη στην έντέλεια. Αλλά ή Νεοελληνική Ποίηση δεν σταματά βέβαια στους «καθαρολόγους» τών Αθηνών, Ραγκαβή, Παράσχο, Παπαρρηγόπουλο και λοιπούς. Υπάρχουν ακόμα και Παλαμάς, και Καδάφης, και Γρυπάρης, και Δροσίνης, και Μαλακάσης και καθεξής, ως τούς νέους, πού πολλοί απ' αυτούς είναι γνωστοί κι' αγαπητοί σάν τούς παλιούς. Γιατί δεν τούς έχει αυτό τόν βιβλίο; Γιατί άπλουστατα είναι μόνο ο Α' τόμος της μεγάλης συλλογής. Θα έκδοθούν ακόμα άλλοι δυο ή τρεις. Κι' έτσι θα συμπληρωθή και θα φανή δάκρυ ή «Ποίησή μας στα 100 χρόνια».

Δεν σας είπα όμως ακόμη και ποιός έκαμε τώρατο αυτό βιβλίο: Η πολύ γνωστή σας κυρία Τζούλια Άμπελα-Τερέντσιο. Και νά πώς: Όταν γιορτάζαμε τόν Έκατόχρονο της έλευθερίας μας και με όμιλίες, με βιβλία, με έκθέσεις, παρουσιάζαμε τις προόδους πού έκαμε τόν έλεύθερο Κράτος μας από τότε πού ιδρύθηκε ως σήμερα, ή κ. Τερέντσιο σκέφθηκε να παρουσιάσει τη Νεοελληνική Ποίηση τού πρώτου αυτού αιώνα. Και καθώς είναι καθηγήτρια της άπαγγελίας κι' έχει πολλές και καλές μαθήτριες, έδωσε μιά σ' ιρά από διαλέξεις-άπαγγελίες στόν Παρνασσό, πού είχαν πραγματικώς μεγάλη επιτυχία. Πήρε τούς ποιητές μας κατά χρονολογική σειρά και κατά τόπους ή σχολές. Στην αρχή, ένας κριτικός μιλούσε για τόν ποιητή ή τούς ποιητές της βραδιάς. Έπειτα ή κ. Τερέντσιο κι' οί μαθήτριάς της άπήγγελλαν τά πιά χαρακτηριστικά τους ποιήματα. Λοιπόν, αυτό τόν βιβλίο έγινε από τά ποιήματα, πού είχε διαλέξει ή κ. Τερέντσιο, σάν πιά χαρακτηριστικά και κατάλληλα γι' να παρουσιάση με αυτά τούς ποιητές, κι' από τις εισαγωγικές όμιλίες πού

έκαναν στην αρχή οί κριτικοί. Κι' ή συλλογή συμπληρώθηκε με τις βιογραφίες και τις βιβλιογραφίες πού είπαμε.

Τόν βιβλίο της κ. Τερέντσιο είναι χρήσιμο σε κάθε άνθρωπο πού αγαπά την ποίηση και θέλει να ξέρη τούς ποιητές τού έθνους του πρώτα-πρώτα. Και χρησιμώτατο βέβαια στά σχολεία, σε δασκάλους και σε μαθητές. Δεν βλέπω καμιά σχετική σημείωση στο ξώφυλλο, άκουσα όμως πώς «Η Ποίησή μας στα 100 χρόνια της» έχει έγκριθεί από τόν Υπουργείο της Παιδείας ως έλεύθερο ή βοηθητικό ανάγνωσμα, υποχρεωτικό για τις σχολικές βιβλιοθήκες. Θα τόν βρήτε λοιπόν κάποι' εκεί όσοι πηγαίνετε σχολείο και πολλές φορές ο καθηγητής σας θα σας διαβάση ή θα σας δώση νάπαγγείτε απ' αυτό κομμάτι, και θα σας μιλήση για τούς ποιητές τους, χρησιμοποιώντας τά εισαγωγικά σημειώματα και τις βιογραφίες. Αλλά τί τά θέλετε! τόν καλύτερο θάταν αν μπορούσατε νάχετε τόν βιβλίο στο σπίτι σας, να τόν διαβάσετε μόνοι σας ό,τι ώρα θέλετε. Στο ξώφυλλο δεν αναγράφεται τιμή, αλλά δεν πιστεύω να είναι πολύ άκριβό, άφοι είναι και για τά σχολεία. Βγήκε απ' τόν Οίκο Ι. Δ. Κολλάρου και Σιας. Περνώντας, μπορείτε να τόν ιδήτε και να ρωτήσετε.

Έκτος από τή Δημοτική Ποίηση, πού αντιπροσωπεύεται με είκοσιτρία θαυμάσια τραγούδια—από τόν «Άρσιμο της Πόλης» ως τόν τραγούδι τού «Νεκρού άδερφού»—θα βρήτε δέκα ποιήματα ή αποσπάσματα τού Βαλαωρίτη, άλλα τόσα τού Κρουστάλη, πολλά και μεγάλα τού άθανάτου Σολωμού, όκτώ από τά περίφημα σονέττα τού Μαβίλη, και από ένα ή δυο τών άλλων έπτανησίων ποιητών, Τυπάλδου, Μαρκορά, Πολυλά, Λαοκαράτου, Μαρτινέγγου, Μάργαρη, Μαρτζώκη. Τή σειρά τών Έπτανησίων κλείνει ο μεγαλόστομος Κάβφος με πέντε όδές. Και ακολουθούν οί παλιοί καθαρευουσιάνοι τών Αθηνών, ο λαμπρός Ζαλοκώστας, ο άπαράμιλλος δεξιότεχνης Ραγκαβής, ο μεγάλος Άχιλλεύς Παράσχος, ο φιλοσοφικός Παπαρρηγόπουλος, ο γνωστός σας από τά παιδικά του Βιζυηνός, ο βαθύς Προβελέγγιος και άλλοι.

Νά και δυο ποιήματα τού Παπαδιαμάντη! Μά ήταν και ποιητής ο μεγάλος μας διηγηματογράφος; Ναι, έγραψε και μερικά λυρικά ποιήματα. Κι' είναι όλα μικρά άριστουργήματα. Διαβάστε τήν «Κοιμάμενη Βασιλοπούλα» του...

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑΚΙΑ

Γιατί βουβά κι' άμίλητα περνάντε, Συντρόφοι τού χειμώνα συννεφάκια, Γιατί γλυκά δεν στέλνετε φιλικιά Παρηγορία; Και σεις μήπως πονάτε;

Πονάτε, συννεφάκια αγαπημένα, Σάν βάφεστε στό κόκκινο τόν χρώμα, "Η χάρεστε; "Αχ, δεν τόν ξέρω ακόμα Μά φαίνεστε σάν νάστε ματωμένα!

Ματώνε' απ' τόν πόνο, συννεφάκια, Σάν τρέχετε απ' όναινα χαμένα, Και πικρά κλαίτε σάν και μένα!

Γιατί βουβά κι' άμίλητα περνάντε, Συντρόφοι τού χειμώνα συννεφάκια; "Αχ, σάν έμέ και σεις βαθεία πονάτε! Μυρτίλλη

ΤΟ ΠΑΣΧΑ

ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ-ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ

Φτώχεια, μεγάλη φτώχεια είχε ή θειά Μαριάννα αυτές τις καλές μέρες. Μεγάλη Παρασκευή σήμερα κι' ακόμα να πάρη τόν μνηστικό πού της έστειλε ή ξενιτεμένη άνεψιά της τακτικά. Μά γιατί άργησε τάχα; Δεν ξέρει ό,τι πλησίασε τόν Πάσχα κι' ότι για να ξήση ή θειά της δεν έχει κανένα άλλον πόρο ζωής;

Χτυπά ή καρδιά της φτωχιάς από άγωνία και θλίψη. Χτυπά πένθιμα, νά, άπαράλλαχτα όπως και ή καμπάνα πού αναγγέλει στους χριστιανούς τόν θάνατο τού Χριστού μας. Κι' αναλογίζεται ή θειά-Μαριάννα τά παλιά της χρόνια συγκρίνοντας τα με τόν σημερινό. Καί θυμάται... Σάν σήμερα, ήταν νεά, όμορφη, πλούσια... Κι' ήταν ακόμη τριγυρισμένη απ' την άγάπη τών γονιών της, τ' άδελφού της. Φορούσε ένα φουστάνι τριανταφυλλί μεταξωτό κι' όπως ήταν σκυμμένη και χαϊδεύε μια μικρούλα άνεψιά της, εκείνη της τόν λέρωσε με τά λιγδωμένα χεράκια της.

Μά τότε ήταν πλούσια ή θειά Μαριάννα και δεν λογάριζε τόν λέρωμα τών φουστάνιών. Είχε ό,τι ήθελε. Κάθε της λόγος μιά διαταγή για τούς δικούς της. Μ' αλίμονο ή εύτυχία της δεν βάσταζε πολύ. "Ηρθε τόν τέλος πολύ σύντομα. Σύντομα και τραγικά. Ξέσπασε ο πόλεμος και σάρωσε στό διάβα του πατέρα, άδελφό, άρραβωνιαστικό. "Ο,τι πιότερο αγαπούσε στόν κόσμο. Κι' οί θάνατοι αυτοί της κατέστρεψαν τή ζωή. Έκρυψε τόν είναι της κάτω από μιάρα χρέπια και πήρε τόν νομα από τότε της θειάς-Μαριάννας.

Μά ως ότου φύγει όλότελα απ' την πατρίδα της θα μπορούσε να πη ότι ζούσε καλά όπωςδήποτε μιά κι' είχε άφθονα χρήματα. Αλλά στην ανταλλαγή τών πληθυσμών έχασε ό,τι κι' αν είχε κι' έμεινε παντρήσιμη. Τότε θυμήθηκε τόν κοριτσάκι, τ' άνεψάκι της πού της λέρωσε τόν τριανταφυλλί φόρεμα. Τής έγραψε. Κι' εκείνη άναγωνίζοντας τόν καθήκον της, της έκοψε ένα μηνύτιο.

Γιατί όμως ν' άργήση τόσο νάρθη αυτή τή φορά! Πώς θα περάση τόν Πάσχα της;

Τί θα κάνη; Κι' άφησε τόν έαυτό της να βυθισθή σε θλίβερους στοχασμούς.

Ντάν-ντίν-ντάν, ντάν-ντίν-ντάν χτυπούν χαρμόσυνα οί καμπάνες. "Ο Χριστός άνεστήθη, τ' άκούτε; διαλαλούν παντού. "Ο ήχος τους έκανε τή θειά-Μαριάννα να πεταχτή απ' τόν στρώμα της και να σταυροκοπηθή. «Θέ μου, Χριστέ μου. Σ' πού με την Άνάστασή σου σκόρπισες τόν Λυτρωμό παντού, λύτρωσε και μένα απ' τή φτώχεια, απ' τή μοναξιά. Κάνε και σε μένα ένα θαύμα. Δείξε μου τόν μεγαλειό σου!» Παρακαλεί γονατιστή.

— Θειά-Μαριάννα! Θειά Μαριάννα, μ' άνοίγεις τή πόρτα; άκουσε μιά παιδιάστικη φωνή να τήν καλή. Πήγε πρὸς τή πόρτα άργά-άργά με τήν καρδιά σφιγμένη και λίγο φοβισμένη περιμένοντας ν' άντικρύση τόν θάνατο. "Ανοίξε κι' είδε ένα μικρό παιδάκι με τά χέρια γεμάτα πακέτα να της χαμογελά και να της λέγη:

— Θειά-Μαριάννα, θές να με βοηθήσης ν' άφήσω τά πακέτα μου; Θέλω να σε φιλήσω. Έτσι μου είπε ή μαμιά. Ξάφνου ή αλήθεια άναπήδησε στό αστισμένο μυαλό της θειάς-Μαριάννας — Πού είν' ή μαμιά σου, μωρό μου; ρώτησε ενώ φιλούσε τόν παιδί.

— Κάτω, κοιτάζει μαζί με τόν μπαμπά νά τις βαλίτσες.

Κάνει να τρέξη πρὸς τήν πόρτα μά σταματά. Τρέμει όλόκληρη. Στο κατώφι στέκεται ή άνεψιά της και τήν κοιτάζει με μάτια γεμάτα άγάπη.

— Γιατί δεν με φιλάς, θειά-Μαριάννα; και τή ρωτά,

— Έλλη, έσύ, έσύ, έδώ. Πώς; γιατί δεν μ' έγραψες; τή ρωτά φιλώντας την.

— "Ηθελα να σου κάνω έκπληξη. Θέλησα τόν Πάσχα να τόν περάσουμε έδώ, όλοι μαζί κι' ύστερα να σε πάρω μαζί μου. Φθάνει πιά τή μοναξιά πού πέρασες. Θάδρης έχει ν' άναπληρώσης τή θέση της μητέρας μου.

Άγκαλιαστήκαν και ξαναφιλήθηκαν πολλές πολλές φορές. Δάκρυα κυλούσαν απ' τά μάτια τους, δάκρυα χαράς. Κι' ή θειά Μαριάννα συλλογιζόταν ό,τι ο Θεός τήν ήμέρα της άναστάσης του και τόν λυτρωμού τών ανθρώπων έδειξε και σ' αυτήν τόν θάνατο του γλυτώνοντάς την απ' τή φτώχεια και τή μοναξιά. Κι' άκουσε γεμάτη κατανυκτική εύλάβεια τούς ήχους της καμπάνας πού χτυπούσε χαρμόσυνα αναγγέλοντας τόν μεγάλο γεγονός,

Ντίν, ντάν, ντάν, ντίν, ντάν... Γράφας

Ο ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΣ

Αυτά πού θα διαβάσετε παρακάτω μου τόν έφορολόγησε ο αγαπημένος μου ο Σπύρος, πούνα φίλος μου, και πατριώτης μου απ' τή Κεφαλλονιά.

Ήταν έν' άπόγεμα, άργό, στά μπροστάβραδα, πού τόν πήρα με τόν κόττερο και φέρναμε βόλτες στό δυτικό λιμάνι της Άλεξάνδρειας. Έκείνος έβλεπε τά διάφορα βοπόρια, με μιά στάλα μελαγχολία στό μάτια, γιατί ίσως τού θυμίζαν ένα άλλο πλοίο πού τόν έστράβηξε απ' τήν άγκαλιά τού άνδρι-

σμένου νησιού του και τόν έφερε έδώ.

— Είναι μερικές στιγμές, άρχισε με μιά ήσυχη και βαθεία φωνή, λές και ντρεπόταν να μιλήση δυνατότερα, πού ο πόθος μου μου φαίνεται σάν κάτι βέβαιο, σίγουρο. Λέγω, ναι! σε λίγα χρόνια θα γυρίσω για πάντα στό χιλιοχαραγμένο νησί μου. Πάνε πιά, κοντεύουν να τελειώσουν τά φαρμάκια πού ποτίζει ή άχαρη ξενιτιά. Θα ξαναβρεθώ στην άγκαλιά της μάνας μας Έλλάδας και ποτέ πιά, ποτέ, δεν θα τήν ξαναφύσω.

Μου φαίνεται πώς βλέπω μπροστά μου κιόλας τήν πραγματικότητα πώς δεν έχω παρά ν' άπλώσω τόν χέρι για να φτάσω τήν Εύτυχία...

Είναι όμως και κάτι άλλες ώρες. Κακιές ώρες. Στιγμές άπελπισίας και κούρασης, πού αισθάνομαι κάτι κακό να μιλά μέσα μου, και να μου λέη: "Οχι! Όύτε σε λίγα χρόνια. ούτε ποτέ. Μήν ξεγελάς τόν έαυτό σου. Δέ θα ξανααντικρύσης χώρα Έλληνική. Καλύτερα είναι να παρηγορηθής με τή σκέψη πώς έχει κι' ή Αίγυπτος τά καλά της.

Συχνά έτσι αισθάνομαι αυτή τήν πάλη μέσ' στά τριόβρατα τού έαυτού μου. Τήν πάλη τού είναι μου με κάτι τόν άγνωστο πού υπάρχει και μιλάει μέσα μου και μ' άπελπίζει. Πάλη της έλπίδας με τήν άπαισιοδοξία, τήν άπελπισία, τήν άπόγνωση.

Καμιά φορά ή έλπίδα νικάει. Πότε-πότε όμως ή κούραση κι' ή άπελπισία με πλημμυρίζουν. Και αυτή τήν τελευταία περίπτωση μοιράζονται στό νοι τά λόγια τού Κρουστάλη:

«Τά ξένα έχουν καύμους πολλούς και καταφρόνια πλήθος! Στά ξένα δεν άνθίζουνε τήν άνοιξη τά δέντρα, δεν φυλλοφυρίζουν τά βουνά' ζεστός δεν λάμπει ο ήλιος... Στά ξένα ποιός θα σε χαρεί; και ποιός θα σου γελάσει;»

Τόν κόττερο γλυστρούσε ήσυχά στά γαληνεμένα νερά. Γλάροι πετούσαν στην άκρη τού κόλπου. Βουτούσαν στό κύμα γρήγορα και με χάρη κι' ύστερα πετούσαν και χάνονταν, ψηλά στό γαλάζιο χάος.

Γύρισα και κύτταξα με συμπόνια τόν παιδί δίπλα μου πού πονούσε τόσο... Δεν μπορούσα να βρω λόγια για να τόν λυτρώσω. Όύτε καταλάβαινα καλά-καλά όλη τήν έκταση τού πονού του, όλη τήν πίκρα πού φώλιαζε στά νεανικά του στήθια, έγώ, πού δεν γνώρισα ποτέ Έλλάδα.

Τάσος Λούης

ΑΠ' ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΟΥ ΧΡΟΝΙΑ

Δεν μεγάλωσα στό σπίτι πού γεννήθηκα. "Ηλουν δύο μισοι χρόνων όταν φύγαμε απ' τήν πατρίδα μας για τήν πατρίδα της μαμιάς. Γι' αυτό και τόν σπίτι μας δεν τόν θυμούμαι πιά. Σβύστηκε στη μνήμη μου σχεδόν κι' αλίμονο! δεν μπορώ αν και βρισκόμαστε πάλι στή πατρίδα—να τόν ξαναδώ. Γιατί πρίν έρθουμε γκρεμίστηκε κατ' άπαίτηση τού σχεδίου πόλεμος.

Κάτι άμυδρές άναμνήσεις, μου μένουν ακόμα στό μυαλό πού τρεμοβούν σάν τις μικρές καντηλιτσές πού τελειώνει τόν λάδι τους...

Θυμάμαι πώς είχε αύλη, άρκετή,

πλακοστρωμένη, καθαρή, τριγυρισμένη από κήπο περιποιημένο, μ' όμορφα λουλούδια γι' αγάπη της μαμμάς. Στο βάθος βρισκόταν ένα πηγάδι που το προστατεύανε κάτι καρποφόρα δέντρα με τα πράσινα κλώνια τους. Δεν θυμούνται τί δέντρα ήταν, βερυκοκιές, κερασιές; . .

Ανεβαίναμε στο σπίτι από εξωτερική μαρμαρίνη σκάλα με κάγκελλα πλεγμένα σε σισό. . . Από την πόρτα έμπαινες σ' ένα άντρο, αντίκρυζες μία τζαμαρία και . . . εκεί σταματά η μνήμη μου.

Πιο πέρα δεν θυμούνται. 'Απ' τις διηγήσεις όμως των μεγαλύτερων — κι' ιδίως της Μαρίκας που όλα τα θυμάται — έχω σχηματίσει την εικόνα του.

Μά δεν μπορώ να είμαι βέβαιη ότι είναι μυστή.

Τη ζωή που έζησα εκεί μέσα τη θυμούνται πιο λίγο ακόμα. Μου φαίνεται πού έζησα μονάχα μία μέρα. Κι' ίσως όλα τα περιστατικά να είναι της μνήμης μου, ίσως να θυμούνται κι' όσα μου διηγήθηκαν. Δεν ξέρω. . .

Είχαμε — θυμούνται — μία γριά που καθόταν σπίτι μας, μάς φρόντιζε, μάς ντάντευε. Τη λέγανε κυρά-Χρυσή. 'Ακόμα την εύχνομαι για την ευχαρίστηση που μου δωσε μία μέρα. . .

Εκλαιγα φαίνεται πολύ και για να με ήσυχάζει μου υποσχέθηκε πως θα μου δώσει κάτι πολύ όμορφο!

Δεν ξέρω αν κατάλαβα την υπόσχεση κι' ήσυχασα. . . ύστερα από λίγη ώρα μαζεύοντας η καίμενη, ότι κουρέλια βρήκε μπρός της μουκάνε μία πελώρια πανένια κούκλα. Της έβαλε ένα δικό μου φουσανάκι, πήρε ένα μολύβι απ' το γραφείο του μπαμπά, της έβαλε μάτια, φρύδια, στόμα — όλα μαύρα — και μου την χάρισε.

Τα κλάμματά μου τ' αντικατάστησε ο θαυμασμός. — Καλέ τί σου είναι αυτοί οι μεγάλοι!

Την αγάπησα εκείνη την κούκλα και μπορώ να πω πως την αγαπώ και σήμερα ακόμα. Διατηρώ ιερή την ανάμνησή της. Ήταν το πρώτο παιχνίδι που θυμάμαι. . .

Από τότε θεώρησα την κυρά-Χρυσή σά φίλη μου. Μπορεί τ' αδέρφια μου τα μεγαλύτερα να είχαν φίλους συνομήλικους που έπαιζαν όλημερίς μαζί! Μπορεί να μη καταδέχονταν έμένα το «μωρό».

Εγώ είχα τη μεγαλύτερη φίλη του κόσμου την κυρά-Χρυσή, που ήξερε να κάνει και κούκλες. Πούδες ή ποιά απ' τους φίλους τους μπορούσε; Και ήμουν τρισευτυχισμένη!

Ρέλια

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο δάσκαλος: — Πότε και πως καταλαβαίνουμε περισσότερο πως ο χρόνος είναι χαλίμα;

Ενας μαθητής: — Όταν παίρνουμε άμαξι με την ώρα.

Ταξιδιώτης

Ο Μπέμπης, βουτώντας στο γάλα του εν' άφοράτο τσουρέκι, κλαίει. — Τί έπαθες, Μπέμπη; τόν ρωτά ή μητέρα του.

— Μά δεν βλέπεις; . . Το τσουρέκι θά μου πιή όλο το γάλα, κι' εγώ τί θά πω;

Μπίλ-Σπίλ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 264ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος την 4 Μαρτίου 1933 προς εύρεση των λύσεων των ες τά φύλλα της Διαπλάσεως Μαρτίου, 'Απριλίου και Μαΐου 1933 δημοσιευθέντων 151 Πνευματικών 'Ασκήσεων.

(Οι ακολουθούντες έκαστον όνομα τρεις αριθμοί σημαίνουν: ο πρώτος τας εύρεθείσας όρθας λύσεις, ο δεύτερος τας Εύσημα λύσεων και ο τρίτος τας Εύσημα 'Επιμονής, συμφώνως με τον 'Οδηγόν του Συνδρομητού, Κεφ. Δ', § 25.

Οι 'Ισοτίμοι όλων των τάξεων έχουν το δικαίωμα, οι μόνον του Α' Βραβείου να δημοσιεύσουν την εικόνα των επί πληρωμή δρ. 40 δια τα έξοδα του κλισέ, και να αγοράσουν, εντός τριμήνου το πολύ από σήμερα, (διότι κατόπιν παραγράφεται το δικαίωμα τουτο), ένα οιονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» των ετών 1894 — 1933 (Β' Περίοδος) με έκπτωσης δέκα πέντε (15) δραχμών. Οι του Β' Βραβείου ν' αγοράσουν όμοιον Τόμον με έκπτωσης δέκα (10) δρ. και οι του Γ' με έκπτωσης πέντε (5) δρ. ('Ιδε και 'Οδηγόν Συνδρομητού, Κεφ. Ε' § 6 και 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (από 15 ετών και άνω, καθώς και όσοι δεν έσημείωσαν ηλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: 'Ελπίζουσα 'Ελλάς., 146, 15, 9.

'Ισοτίμοι: Ξεπεσμένος Λόρδος, 148, 15, 7. Δροσοστάλακτη, 142, 15, 7. Λαγύρα της Δευτεριάς, 145, 15, 7. Κροκόπεπλος Αύγη, 136, 14, 7. Χρυσή, 150, 15, 7. Βέδας, 137, 14, 7. Άγλη, 144, 15, 7. Έρείκη, 147, 15, 7. Νέα 'Ελλάς, 146, 15, 7. 'Αγάμπελη, 140, 14, 7. Πολυβώτης, 145, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Βασίλισσα του Πόνου, 134, 14, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δήμιος 'Ανδός, 118, 12, 7. Δανάη, 111, 12, 6. Φρανοίνα, 112, 12, 7.

'Ισοτίμοι: Παλιή 'Αθήνα, 119, 12, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: 'Ελληνικός Ουρανός, 83, 9, 4. Νυχτολούλουδο, 102, 11, 6. Κρητικοπούλα, 80, 8, 7.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Λά, 24, 3, 2.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 ετών)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: 'Αγκάθι 136, 14, 7.

'Ισοτίμοι: Νούλα, 137, 14, 7. Δοξαμένο Τριπολιτσιώτη, 133, 14, 7. Λαέρτης 132, 14, 7. Ένδοξος 'Ελλάς, 127, 13, 7. Λυσόχαρτο, 132, 14, 6. Λία 'Α. Δάνα, 128, 13, 6. Κεφαλλοντιπούλα, 127, 13, 7. Θεοτρέλλι, 127, 13, 6. Ρωμαλέος Πιτσιόνης, 138, 14, 7. 'Ανθιμένη Λερμονιά, 144, 15, 7. Γολιάθ, 142, 15, 7. Πνεύμα 'Αντιλογίας, 137, 14, 7. Σκανδαλιάρη, 145, 15, 7. 'Ανθιμένη 'Αμυδαλιά, 128, 13, 7. Πριγκίπισσα των Δολλαρίων, 125, 13, 7. Νυφούλα τ' Ούρανο, 135, 14, 7. 'Αστρον της Εύτυχίας, 143, 15, 7. Χρυσή 'Ακτίς, 143, 15, 7. Ναίς, 148, 15, 7. Παπαρούνα, 127, 13, 6. Πειραιωτάκι, 139, 14, 7. Ραφούλας, 120, 12, 6. Μοστάκι, 147, 15, 7. Ζήτω το 21, 146, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: 'Ηχώ του Μανάλου, 107, 11, 6. Βραϊλιάνη, 106, 11, 7.

'Ισοτίμοι: Θούριος του Ρήγα, 110, 11, 7. Θάσος Χόλλυγουντ, 118, 12, 7. Τριφασικόν, 116, 12, 7. Μη μου 'Απτου, 111, 12, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δευκαδίτικο 'Ακρογιάλι, 98, 10, 7. Ρεζεντά, 101, 11, 6. Θαλής Βλαστός, 93, 10, 7.

'Ισοτίμοι: 'Ολιβιέρους Κρόμβελ, 96, 10, 7. Μασκώτ, 93, 10, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: 'Οθέλλος, 84, 9, 7. Πυγμάχος, 76, 8, 4. 'Εδίδ, 62, 7, 6. Χωρίς Φτερά, 85, 9, 5. Μυστηριώδης, 85, 9, 5. 'Ονειρεμένη Πατρίδα, 82, 9, 5. Πίγμ-Πόγμ, 78, 8, 7. Σεληνιώτικος 'Ορίζων, 67, 7, 6. 'Ακτίς 'Ελπίδος, 80, 8, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Αύγουστα, 38, 4, 3. Δημ. Αύγερινός, 42, 5, 7. 'Ακρότητο Γέλιο, 52, 6, 3. Ζοζός, 39, 4, 2. Κουτί, 36, 4, 2. Κέρκης Λέκας, 53, 6, 4. 'Αταλάντη, 34, 4, 3. 'Ελλάς του Μέλλοντος, 51, 6, 3. Μιμόζα, 57, 6, 5. Τρεμουντάνα, 31, 4, 2. Δειλό Κυκλάμινο, 27, 3, 2. Χανιωπούλα, 6, 1, 1. 'Υπερασπιστής της Πατρίδος, 22, 3, 1. Ματωμένο Δαφνόλαδο, 13, 2, 3. Χαραυγή τ' 'Απρίλη, 20, 2, 2. Χρυσόφωτος 'Ηλιος, 33, 4, 5. Λίλιαν, 36, 4, 3.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (από 11 ετών και κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ναυτάκι, 117, 12, 7.

'Ισοτίμοι: Πρόμαχος της 'Ελευθερίας, 150, 15, 7. 'Ιδομενεύς, 147, 15, 7. Λεοντιδής, 144, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μαμούρ, 76, 8, 4.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ζακυνθινή 'Ακρογιάλι, 74, 8, 6. Βρυσούλα, 73, 8, 4. Νεράιδα των 'Αγρών, 62, 7, 6.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ

ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Γ' Από τους εν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι τα ταχυδρομικά του 'Εστωεριοκού και ο δεύτερος του 'Εξωτερικού.

'Αδελφούλα μου, δρ. 20 / 7,50 και 15/. 'Αναδυμένη, δρ. 25 / 7,50 και 15/. 'Ανάμνηση σε τρεις γυναίκες, δρ. 35, / 9 και 18/. 'Εγώ εγώ, δρ. 20 / 6,50 και 13/. Θεατρών, Τόμος Β' δρ. 40 / 9 και 18/. Τόμος Γ' δρ. 30 / 7,50 και 15/.

Καλός Δρόμος, δρ. 12,30 / 7,50 και 15/. Κατήφορος, δρ. 50 / 10,50 και 21/. Κόκκινες Βράχος, δρ. 25 / 6,50 και 13/. Κοσμος και Κοσμάς, δρ. 30 / 8 και 16/.

Λάουρα, δρ. 30 / 8 και 16/. Μαργαρίτα Στέφαν, δρ. 20 / 7,50 και 15/. Μητριά, δρ. 15 / 5,60 και 11,20/.

Μυστικοί 'Αρραβόνες, δρ. 45 / 9,80 και 19,50/. Το Μυστικό της κοντέσας Βαλέραινας, δρ. 15 / 6,50 και 13/.

Παιδικόν Θεατρών, Δύο τόμοι, Έκαστος δρ. 20 / 7,50 και 15/.

Πετριές στον 'Ηλιο, δρ. 20 / 6,50 και 13/. Πλευσίαι και Φτωχοί, δρ. 30 / 9 και 18/.

Στάχια και Παπαρούνες, δρ. 15 / 6,50 και 13/. Στέλλα Βιολάντη, δρ. 20 / 6,50 και 13/.

Τερέζα Βάρμα-Δακτύλα, δρ. 25 / 7,50 και 15/.

Τίμιοι και 'Ατιμιοι, δρ. 30 / 9 και 18/.

Τιμή του 'Αδελφού, δρ. 30 / 9 και 18/.

Τυχεροί και 'Ατυχοί, δρ. 30 / 8 και 16/.

Ο Τρελλός με τους Κόκκινους Κρίνους, δρ. 25 / 8 και 16/.

Η Τρίμορφη Γυναικία, δρ. 30 / 9 και 18/.

La Mauvaise Voie, Μετάφρασις του 'Εκακού Δρόμου, δρ. 15 / 6,50 και 13/.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήναι, 42 δόδες Εὐριπίδου την 2 Μαΐου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο: *ζηγίετέ τα!* — Δέν άπαντώ σε άπορίες που τις λύνει ο 'Οδηγός των Συνδρομητών: διαβάστε τον!

ΚΑΛΟΣ σας Μάης, παιδιά μου. Πως περάσατε τη γιορτή των λουλουδιών; 'Ο-ραία, δέν άμφιβάλλω. Σας στέλνω κι' εγώ σήμερα, για το καλό, δυο μυροβόλα λουλούδια. Είναι από το περιβόλι της Ποίησης. Το ένα ή «Πρωτομαγιά» της αγαπητής μας Φαλαγγά. Το άλλο ή «Καλλιπείρα» του θαυμαστού Μαβίλη.

Είδα, Μυρέλλα, την άπυτυχία που είχε ή Κρητικοπούλα σ' αυτό το έργο που έπαιζε τελευταία, κι' από πολλούς που την είδαν κατά καιρούς, άκουσα πως έχει μεγάλο σκηνηκό ταλέντο. Δέν ξέρω όμως κι' αν θα το χρησιμοποιήση, αν θα πιασθώ ηλ. στο θέατρο, 'Όσο για σένα, αφού έχεις τόση αγάπη σ' αυτό το στάδιο κι' είναι «ή μόνη σου μανία», γιατί δέν σπουδάξεις; Προλήψεις πιά δέν υπάρχουν. 'Εδω στάς 'Αθήνας έχουμε τώρα ήθοποιούς κορίτσια από καλές οικογένειες, Παπαδάκη, 'Η-σαΐα, Μανωλίδου, Μαρσέλλου, 'Ανδρεάδου, Καλλιγιά κ.ά. Πάσι ο καιρός που έλε-γαν «αυτή κατάντησε θεατρίνα». Τώρα λέ-γε: «αυτή νίκησε την πρόληψη κι' έγινε, μπράβο της!».

'Αλλά, έννοείται, όταν το κορίτσι έχει ταλέντο μεγάλο. Γιατί όταν δέν έχει, καλύτερα να κάθεται στο σπίτι του και να κάνει κεντήματα. Κρίμα, Τζοκόντα, που δέν θα ξανα-βγής ή «Ζωή του Θρανίου». Τα μαθη-τικά αυτά περιοδικά ώφελουν πολύ τους συνεργάτες τους. Για το ζήτημα που ρω-τάς, τί να σου πω! 'Εν' άλλο κορίτσι θα το συμβούλευα να μη διαβάξη τίποτα χω-ρίς έγκριση κάποιου μεγαλύτερου. 'Εού δ-μως, καθώς βλέπω απ' τα γράμματά σου, έχεις τόση κρίση, που μπορείς, κατά τη γνώμη μου, να διαβάξης δ, τι θέλεις, χω-ρίς φόβο «να χαλάσθ ή ψυχή σου και να ξεσηκωθών τα μυαλά σου». Όστες μπορώ να φαντασθώ πως μπορείς ποτέ να τραβή-χθής από τίποτα παλιοβιβλία. Μόνο τα λογοτεχνικά, τα σοβαρά, τα ώραια θα σε τραβούν. Τάλλα θα τα φυλλομετράς μόνο και θα τα πετάς.

'Αμάραντε, μπορείς εξαίρετα να πάρης τη «Στιχουργική» του κ. Βουτιερλή και να μάθης πολλά. Δέν είναι μόνο, βλέπεις, το θεωρητικό μέρος, όπου καθένας έχει τη γνώμη του — γιατί υπάρχουν διάφορες θεωρίες για την καταγωγή του νεοελληνι-κού στίχου, για τη σχέση του με τον άρ-χαίο, για τις αναλογίες του με το στίχο άλλων γλωσσών κτλ. — αλλά είναι και το πρακτικό, κι' αυτό βέβαια ενδιαφέρει πε-ρισσότερο έναν που θέλει να μάθη τα εθνη των στίχων, των ποιημάτων, και τους κα-νόνες του καθενός. — Το σωστό είναι «πριν από το Πάσχα, πριν από έμένα» κτλ. Λέμε καμμία φορά και «πριν το Πάσχα» — μα μπορούμε να πούμε «πριν έμένα»; Δέν βρισκω «άσχημο στ' αυτό» το «κάποια φο-ρά». Όστε είναι έντελώς το έδιο να πη κανείς «μιά φορά», «καμμία φορά» ή «κά-ποτα». Καθεμιά απ' αυτές τις φράσεις έχει ένα ιδιαιτερό χρώμα, και μία λεπτότατη διαφορά ή μία από την άλλη. —

Γιά το πως φάνηκε ή ζωή πάνω στη γή, υπάρχουν, Μυρέλλη, πολλές θεω-ρίες. 'Ολοι όμως οι σοφοί συμφωνούν πως μένει μυστήριο κι' όταν ακόμα παραδεχό-μαστε πως προήλθε από ένα άρχικό μι-κροσκοπικό σπέρμα — δηλαδή από άπειρα τέτοια σπέρματα — που είτε σχηματίσθη-καν πάνω στην ίδια τη γή, είτε ήλθαν, με το φως και με τον αέρα, από άλλους κόσμους. Κι' έν' άλλο ακόμα: ή ιστορία του 'Αδάμ και της Εύας δέν είναι μύθος. 'Η 'Αγία Γραφή μάς λέει πως πρώτα έ-γινε ο κόσμος, έπειτα τα φυτά, έπειτα τα ζώα, και τελευταίος ο άνθρωπος. Κι' αυτό είναι μία έπιστημονική άλήθεια. — Τη συλ-λογή σου την έλαβα. Σου έστειλα 10 τε-τραδιά.

Καλιόπη Μυλωνά, έκαμες πολύ καλά να μου γράψης, και τώρα που έγινε ή άρ-χη έλπίζω να μου γράψης τακτικά. 'Αλ-λωςτε σου δέν είναι νέα διαπλάσοπούλα, αφού με ήξερες κι' από πριν γίνης συν-δρομητρία — που έγινες φέτος — και με διά-δαξες, κι' έδωκες 'Ασκήσεις, και μάγα-πούσες. Τώρα περιμένω το ψευδώνυμό σου. 'Αλλά να βάλης συνθηματικά αρχικά για την έγκριση, γιατί άμα ιδούν Κ. Μ. δλοι θα καταλάβουν πως είσαι σύ. 'Εχουμε, βλέπεις, λαγωνικά. . .

Εύχαριστώ, Δοξαμένο Τριπολιτσι-ωτάκι, και το χρόνο. Το ψευδώνυμο εί-ναι απαραίτητο, Α' για την τακτική μαζι μου αλληλογραφία. Φυσικά, στην αρχή, μία δυο φορές, θα παρήγηση και σ' έναν που μου γράφει με τόνονά του έπειτα δ-μως πρέπει να πάρη ψευδώνυμο, για να μπορεί κι' έκεινος να μου γράφη δ, τι θέ-λει, μα κι' εγώ να του άπαντώ έλευθερά (π. χ. μπορεί ναχω να του κάμω μία παρατήρηση, δέν πάει με τόνονα). Β' για τη Σελίδα Συνεργασίας, όπου κομμάτια με όνομα δέν δημοσιεύω. Σ' όλες τις άλλες περιστάσεις μπορεί κανείς να φαίνεται με τόνονά του — έπομένως και στο Διαγωνισμό λύσεων, 'Ασκήσεων κτλ. — με τη διαφορά ότι πληρώνουν δικαίωμα συμμετοχής όσοι δέν έχουν ψευδώνυμο, ενώ όσοι έχουν δια-γωνίζονται δωρεάν.

Ναι, Μίκυ-Μάους, αρκετά έτριψα τα μάτια μου όταν γνώρισα το γράμμα σου. 'Αλλά ύστερ' από πόσον καιρό! 'Από πά-νω γράφεις άπλως «Στον Πειραιά» κι' ούτε ήμερομηνία, ούτε χρονολογία. . . Αυ-τά δέν πρέπει να τα παραλείπη ποτέ ο-ταν γράφης γράμμα. Πολλές φορές, ο άλ-λος είναι ανάγκη να ξέρη ποιά μέρα κά-θησες και το ύψος, κάποτε και ποιά ώρα. Θά πής: δέν κοιτάξες τη σφραγίδα του ταχυδρομείου; 'Αλλά δέν άρκει. Μπο-ρεί να γράφη κανείς σήμερα και να τα-χυδρομήσθ το γράμμα του ύστερ' από μέ-ρες' ή να το ταχυδρομήσθ την ίδια μέρα και, από ένα λάθος, να το σφραγίσουν και να το στείλουν ύστερ' από έβδομά-δες. . . Τώρα χαμογελώ, σε συγχωρώ και περιμένω.

Λυπήθηκα, Γ. Βασιλάκη, που χάθηκε το πρώτο σου γράμμα κι' έτσι άργησα να κάμω τη γνωριμία σου. Είναι καλό παιδί, όπως φαίνεται απ' όσα μου γράφεις, και θα ήθελα πολύ να λάβωίνες μέρος και στην κίνηση. Γιατί λές «έχουμε καιρό»; Πη-γαίνεις στην Β' τάξη του Πρακτικού Λυ-κείου, είναι ένας από τους καλύτερους μαθητές, αφού σ' έβαλαν και άρχηγό ομά-δος, θά μπορούσες λοιπόν. . .

Η Μίκυ-Μάους δέν είχε στο γράμμα της χρονολογία. 'Αμ' ένας που μου γρά-φει από τη Λαρίσα στις 28 'Απριλίου — αυτό το σημειώνει — και ξεχνά να υπο-γράψη; Μου στέλνει μέλιτσα και 5 δραχ-μές για να του στείλω ένα τομίδιο «Παι-δικόν Πνεύμα». 'Ας το περιμένη! Πως

ρίες. 'Ολοι όμως οι σοφοί συμφωνούν πως μένει μυστήριο κι' όταν ακόμα παραδεχό-μαστε πως προήλθε από ένα άρχικό μι-κροσκοπικό σπέρμα — δηλαδή από άπειρα τέτοια σπέρματα — που είτε σχηματίσθη-καν πάνω στην ίδια τη γή, είτε ήλθαν, με το φως και με τον αέρα, από άλλους κόσμους. Κι' έν' άλλο ακόμα: ή ιστορία του 'Αδάμ και της Εύας δέν είναι μύθος. 'Η 'Αγία Γραφή μάς λέει πως πρώτα έ-γινε ο κόσμος, έπειτα τα φυτά, έπειτα τα ζώα, και τελευταίος ο άνθρωπος. Κι' αυτό είναι μία έπιστημονική άλήθεια. — Τη συλ-λογή σου την έλαβα. Σου έστειλα 10 τε-τραδιά.

Καλιόπη Μυλωνά, έκαμες πολύ καλά να μου γράψης, και τώρα που έγινε ή άρ-χη έλπίζω να μου γράψης τακτικά. 'Αλ-λωςτε σου δέν είναι νέα διαπλάσοπούλα, αφού με ήξερες κι' από πριν γίνης συν-δρομητρία — που έγινες φέτος — και με διά-δαξες, κι' έδωκες 'Ασκήσεις, και μάγα-πούσες. Τώρα περιμένω το ψευδώνυμό σου. 'Αλλά να βάλης συνθηματικά αρχικά για την έγκριση, γιατί άμα ιδούν Κ. Μ. δλοι θα καταλάβουν πως είσαι σύ. 'Εχουμε, βλέπεις, λαγωνικά. . .

Εύχαριστώ, Δοξαμένο Τριπολιτσι-ωτάκι, και το χρόνο. Το ψευδώνυμο εί-ναι απαραίτητο, Α' για την τακτική μαζι μου αλληλογραφία. Φυσικά, στην αρχή, μία δυο φορές, θα παρήγηση και σ' έναν που μου γράφει με τόνονά του έπειτα δ-μως πρέπει να πάρη ψευδώνυμο, για να μπορεί κι' έκεινος να μου γράφη δ, τι θέ-λει, μα κι' εγώ να του άπαντώ έλευθερά (π. χ. μπορεί ναχω να του κάμω μία παρατήρηση, δέν πάει με τόνονα). Β' για τη Σελίδα Συνεργασίας, όπου κομμάτια με όνομα δέν δημοσιεύω. Σ' όλες τις άλλες περιστάσεις μπορεί κανείς να φαίνεται με τόνονά του — έπομένως και στο Διαγωνισμό λύσεων, 'Ασκήσεων κτλ. — με τη διαφορά ότι πληρώνουν δικαίωμα συμμετοχής όσοι δέν έχουν ψευδώνυμο, ενώ όσοι έχουν δια-γωνίζονται δωρεάν.

Ναι, Μίκυ-Μάους, αρκετά έτριψα τα μάτια μου όταν γνώρισα το γράμμα σου. 'Αλλά ύστερ' από πόσον καιρό! 'Από πά-νω γράφεις άπλως «Στον Πειραιά» κι' ούτε ήμερομηνία, ούτε χρονολογία. . . Αυ-τά δέν πρέπει να τα παραλείπη ποτέ ο-ταν γράφης γράμμα. Πολλές φορές, ο άλ-λος είναι ανάγκη να ξέρη ποιά μέρα κά-θησες και το ύψος, κάποτε και ποιά ώρα. Θά πής: δέν κοιτάξες τη σφραγίδα του ταχυδρομείου; 'Αλλά δέν άρκει. Μπο-ρεί να γράφη κανείς σήμερα και να τα-χυδρομήσθ το γράμμα του ύστερ' από μέ-ρες' ή να το ταχυδρομήσθ την ίδια μέρα και, από ένα λάθος, να το σφραγίσουν και να το στείλουν ύστερ' από έβδομά-δες. . . Τώρα χαμογελώ, σε συγχωρώ και περιμένω.

Λυπήθηκα, Γ. Βασιλάκη, που χάθηκε το πρώτο σου γράμμα κι' έτσι άργησα να κάμω τη γνωριμία σου. Είναι καλό παιδί, όπως φαίνεται απ' όσα μου γράφεις, και θα ήθελα πολύ να λάβωίνες μέρος και στην κίνηση. Γιατί λές «έχουμε καιρό»; Πη-γαίνεις στην Β' τάξη του Πρακτικού Λυ-κείου, είναι ένας από τους καλύτερους μαθητές, αφού σ' έβαλαν και άρχηγό ομά-δος, θά μπορούσες λοιπόν. . .

Η Μίκυ-Μάους δέν είχε στο γράμμα της χρονολογία. 'Αμ' ένας που μου γρά-φει από τη Λαρίσα στις 28 'Απριλίου — αυτό το σημειώνει — και ξεχνά να υπο-γράψη; Μου στέλνει μέλιτσα και 5 δραχ-μές για να του στείλω ένα τομίδιο «Παι-δικόν Πνεύμα». 'Ας το περιμένη! Πως

ρίες. 'Ολοι όμως οι σοφοί συμφωνούν πως μένει μυστήριο κι' όταν ακόμα παραδεχό-μαστε πως προήλθε από ένα άρχικό μι-κροσκοπικό σπέρμα — δηλαδή από άπειρα τέτοια σπέρματα — που είτε σχηματίσθη-καν πάνω στην ίδια τη γή, είτε ήλθαν, με το φως και με τον αέρα, από άλλους κόσμους. Κι' έν' άλλο ακόμα: ή ιστορία του 'Αδάμ και της Εύας δέν είναι μύθος. 'Η 'Αγία Γραφή μάς λέει πως πρώτα έ-γινε ο κόσμος, έπειτα τα φυτά, έπειτα τα ζώα, και τελευταίος ο άνθρωπος. Κι' αυτό είναι μία έπιστημονική άλήθεια. — Τη συλ-λογή σου την έλαβα. Σου έστειλα 10 τε-τραδιά.

Καλιόπη Μυλωνά, έκαμες πολύ καλά να μου γράψης, και τώρα που έγινε ή άρ-χη έλπίζω να μου γράψης τακτικά. 'Αλ-λωςτε σου δέν είναι νέα διαπλάσοπούλα, αφού με ήξερες κι' από πριν γίνης συν-δρομητρία — που έγινες φέτος — και με διά-δαξες, κι' έδωκες 'Ασκήσεις, και μάγα-πούσες. Τώρα περιμένω το ψευδώνυμό σου. 'Αλλά να βάλης συνθηματικά αρχικά για την έγκριση, γιατί άμα ιδούν Κ. Μ. δλοι θα καταλάβουν πως είσαι σύ. 'Εχουμε, βλέπεις, λαγωνικά. . .

Εύχαριστώ, Δοξαμένο Τριπολιτσι-ωτάκι, και το χρόνο. Το ψευδώνυμο εί-ναι απαραίτητο, Α' για την τακτική μαζι μου αλληλογραφία. Φυσικά, στην αρχή, μία δυο φορές, θα παρήγηση και σ' έναν που μου γράφει με τόνονά του έπειτα δ-μως πρέπει να πάρη ψευδώνυμο, για να μπορεί κι' έκεινος να μου γράφη δ, τι θέ-λει, μα κι' εγώ να του άπαντώ έλευθερά (π. χ. μπορεί ναχω να του κάμω μία παρατήρηση, δέν πάει με τόνονα). Β' για τη Σελίδα Συνεργασίας, όπου κομμάτια με όνομα δέν δημοσιεύω. Σ' όλες τις άλλες περιστάσεις μπορεί κανείς να φαίνεται με τόνονά του — έπομένως και στο Διαγωνισμό λύσεων, 'Ασκήσεων κτλ. — με τη διαφορά ότι πληρώνουν δικαίωμα συμμετοχής όσοι δέν έχουν ψευδώνυμο, ενώ όσοι έχουν δια-γωνίζονται δωρεάν.

Ναι, Μίκυ-Μάους, αρκετά έτριψα τα μάτια μου όταν γνώρισα το γράμμα σου. 'Αλλά ύστερ' από πόσον καιρό! 'Από πά-νω γράφεις άπλως «Στον Πειραιά» κι' ούτε ήμερομηνία, ούτε χρονολογία. . . Αυ-τά δέν πρέπει να τα παραλείπη ποτέ ο-ταν γράφης γράμμα. Πολλές φορές, ο άλ-λος είναι ανάγκη να ξέρη ποιά μέρα κά-θησες και το ύψος, κάποτε και ποιά ώρα. Θά πής: δέν κοιτάξες τη σφραγίδα του ταχυδρομείου; 'Αλλά δέν άρκει. Μπο-ρεί να γράφη κανείς σήμερα και να τα-χυδρομήσθ το γράμμα του ύστερ' από μέ-ρες' ή να το ταχυδρομήσθ την ίδια μέρα και, από ένα λάθος, να το σφραγίσουν και να το στείλουν ύστερ' από έβδομά-δες. . . Τώρα χαμογελώ, σε συγχωρώ και περιμένω.

Παρακαλῶ πολὺ ὄσους χρωστοῦν τῇ συνδρομῇ τους νὰ τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερο. Ἄς ἔχουν ὑπ' ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομῆς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ καθυστέρηση ἐπομένως δυσκολεῖται πολὺ τὸ ἔργο μου πὺν ἀπαιτεῖ ὄχι μόνον μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἐξοδα.

τὴν ὥρα αἰ «ἀσχοπὴ φλυαρία»· αὐτὴ, καμιά φορὰ, ἔχει τὸν καλὺτερό σκοπό· τὰ Π. Πνεύματά σου δὲν τὰ πέταξα, ὑπάρχουν· ἀλλ' εἶναι θάλασσα ἀπὸ δαῦτα, ὡκεανός, καί... φερῶ σὲν τύχη·) Ἑλληνοικὸν Ἰδεῶδες (ἐλαβα, ναί, ἐξωτερικῶς πολὺ καλὴ ἡ Συλλογὴ σου· κι' ἐσωτερικῶς μοῦ φάνηκε ἀνώτερη ἀπὸ τὴν περσινή) Κυπριωτόπουλο (τὰ ἐλαβα δλα· σὲ συγχαίρω γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμούς· δέκα δεκάρια κι' ἓνα μόνο ἐννιάμισ· μ' αὐτὸ εἶναι πολὺ σπάνιο!) Ἑλάτην (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου· τώρα ποὺ ἔγινε καλὰ ἡ μαμιά καὶ ξανάρχισες νὰ βλέπω «τὴ ζωὴ ἀπ' τὴν καλὴ», ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψης· εἶδα καὶ τὴ ὥρα αἰ περνατε στὸ σχολεῖο ἢ διαπλασιακὴ παρέα· δὲν θυμᾶμαι τώρα τὴ φωτογραφία, ἀλλὰ, γιὰ νὰ μὴ τὴν δημοσιεύσω. δὲ θάταν κατὰ ληλη) Καθρέφτην (αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκριναν· ὥραιότατο τὸ πρῶτο σου γράμμα κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ προξενῇς συχνὰ αὐτὴ τὴν εὐχαρίστηση· ἦταν καρὸς νὰ σὲ γνωρίσω. ἔ;) Νικητήριαν Ἑλλάδα (τερπελιὰς πάλι, μ' ἄς ἐπλάσω πὺς πέρασαν· γιὰ τὸ κομμάτι σου θὰ σοῦ πῶ ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρὰ του νὰ τὸ διαβάσω· μὰ βέβαια, ὁ ἐπιμένων νικᾷ, ἐνῶ ὁ ἀπογοητευόμενος γρήγορα δὲν κάνει τίποτα· δὲν θάρησιν τ' ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν διγωνισμῶν) Νεράϊδαν τῶν Ἀγρῶν (θὰ εἶδες ποῖο σοῦ ἐνέκριναν ἀπὸ τὰ τρία ποὺ ἐπρότεινες· χαίρω γιὰ δλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις) Ροδωδάκτυλην Ἡὼ (ναί, φαίνεται ὅτι δὲν θὰ κατάλαβα καλὰ τί μοῦ ἔγραψες· ἔξερεις, εἶσαι καὶ λιγάνι δυσανάγνωστη· γράψε μου πὺς καθαρά· ὅσο γιὰ τὴ γλῶσσα, εἰμαστε πολὺ σύμφωνοι· κι' ἐγὼ τὴν ἀπλὴ δημοτικὴ γράφω· χαίρετισμούς σ' ὅλους) Νινούλαν (πολὺ χάριχα τὸ γράμμα σου· κρίμα νὰ μὴ μοῦ γράψης κι' ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι· ναί, τὸ ψευδώνυμο τὸ θέλω μὲ κόκκινο μελάνι, γιὰ νὰ τὸ βλέπω ἀμέσως· ἀλλὰ ὅταν δὲν βρίσκῃ κανεὶς—ὅπως σὺ στὸ Μεσολόγγι—δὲν πειράζει νὰ τὸ γράφῃ καὶ μὲ μαῦρο... Τεῖο Κορτεζίνο (σύμφωνοι λυσόχαρτο ἐστειλά·) Ἀγνήν Καρδιάν (ναί, εἶναι ἀδελφὸς τοῦ κ. Φαίδωνος· ἐστειλά 5 τετράδια) Νυφούλαν τ' Οὐρανοῦ (τί ὥρα αἰ τὸ γράμμα σου, μὰ μὲ πόσο κόπο κατάρφα νὰ τὸ διαβάσω! σὲ παρακαλῶ, στὸ ἐξῆς γράψε μου μὲ σκοῦρο μελάνι· ἐσὺ γράφεις πολὺ φιλά, κι' ὅταν καὶ τὸ μελάνι εἶναι ἀσπρὸ, ἐννοεῖς...) Πειραιωτάκι (ναί, πολὺν παιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψης· ἔπρεπε νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐκνεότερα, ἀλλὰ δυστυχῶς πῆρα τὸ γράμμα σου ὅταν δὲν εἶχα πιά τόπο· γι' αὐτὸ σοῦ ἀπαντῶ ἐδῶ μὲ λίγα...) Ἀγροτικὴν Φλογέραν (ἐστειλά·) Ἀνδριωτάκι (ἐστειλά 10 τετράδια καὶ τὸ 18ο φύλλο) Τσοπάνικην Φλογέραν (τί νὰ γίνης; μὴπως δὲν εἶσαι; ὅλα μου τὰ παιδιὰ μοῦ εἶναι ἀγαπητά·) Ἐθνικιστὴν (μὰ δὲν εἶδες τὴν προκήρυξη στὸ 17ο φύλλο;) Φῶς Σκοταδιοῦ κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἐλαβα μετὰ τὴν 30 Ἀπριλίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 268ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 5 Ἰουλίου

249. Δεξιγράφος
Μετοχὴ 'μαι καὶ σημαίνω
Ἀνθρώπο γραμματισμένο·
Μ' ἄσχημο, σημαδεμένο,
Κάποια πρόθεσις ἂν κολλήσης,
Θὰ τὸν δῆς καὶ θάπορήσης.
Μυρτίλλη

250. Συλλοβόγριφος
Μιά νότα, ἀπλὸ φωνῆεν
Καὶ μὴ ἀναφορικῇ,
Καὶ νὰ παλὶος μονάρχης
Μὲ μοῖρα τραγικῇ.
Ἄσπρο Ἀραπάκι

251. Μεταγραμματισμός-Τονόγριφος
Θεοῖο βλέπεις; μὴν τὰ χάσης,
Μὰ τὸ Ε κάμε το Υ,
Νᾶχης κάποια μετοχὴ,
Ποῦ ἂν τὸν τόνο κατεβάσης,
Γνωστὴ πόλιν θὰ τὴν φτιάσης.
Κρυφὸ Σχολεῖο

252. Ἀναγραμματισμός
Κοπιᾶξεις μὴ ἀγωνίζεσαι
Γιὰ τοῦτο νύχτα-μέρα,
Εἴτε ἡθικὸ, εἴτε ὕλικό.
Τώρα τὰναγραμμάτισες;
Στὸ Λίβανο ἐκεῖ-πέρα
Ὡραῖο τὸ βλέπεις κι' ἀψηλὸ.
Πιτσιρίκος

253. Σταυρός

* *
* *
* * * * *
* * * * *
* *
* *

Ὁριζοντίως: καρπὸς καὶ μέγας ποταμός. Καθέτως: πόλις τῆς Ἑλβετίας καὶ ἀπόστολος.

Χλωμὸ Λουλουδί

254. Ἐπιγραφή

Ε
Μ Ν
Ο Ν Ο
Σ Κ Γ Ρ Σ Σ
Α Η Α Κ Α Ω
Δ Ι Ε
Ι Ι
Δ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ἀλκυονίς

255. Μισαὶ Λέξεις

Νὰ συμπληρωθοῦν οἱ κάτωθι λέξεις χωρισμέναι ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον των, ὥστε μὲ τὰ ἐλλείποντα αὐτῶν μέρη ν' ἀποτελεσθῇ χώρα τῆς Ἰταλίας:

—ιάς, —ός, —ος, —μή, —αρ
Μπὶλ Σπὶλ

256-260. Συμφωνόγριφος

Δι' ἑνός καὶ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου, ὅσας δὴποτε φορὰς ἐπαναλαμβανόμενου μεταξὺ τῶν κάτωθι φωνηέντων, τῶν ὁποίων ἡ σειρὰ εἰς ἑκαστον σὸρον δύναται καὶ νὰ μεταβληθῇ, νὰ σχηματισθοῦν πέντε λέξεις:

οαι, ααι, ησα, αση, ιαω
Αἰώνιος Θρύλλος

257. Φωνηεντόλιπον

γλ - γλ - γντ - * - γοδ - μλ
Ἰσις

258. Γεῖφος

ο-ο Μ οὐ τε
ὄε

Μαύρη Προσωπιδόφορος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 8

76, Λακεδαίμων (λα, καί, δαίμων).
—77. Βοῦ-βοῦς. —78. Βήλος-βέλος. —79. Ὁ ἄρτος, ἡ Ἄρτα.—80.
Α Κ Ρ Α Τ Α Σ 81. ΔΙΟΚΛΗΤΙΑ-
Κ Ω Ο Ω ΝΟΣ (Ἰνδός, οἷ-
Ρ Ω Μ Υ Λ Ο Σ νος, κόκκινον, Λάϊ-
Α Υ Ε Α ος, Ἥλιος, Τίτσι-
Τ Ο Λ Ε Δ Ο Ν νός, ἀκοή, Νίκαια.
Α Ο Ο Ν Σίκινος). —82. Μι-
Σ Ω Σ Α Ν Ν Η χάλη (ΜΙΜΗ, ΧΑ-
ΛΙΑ...)—83. ΙΣΙΣ (Ἰδας, Σοφοκλῆς,
Ἰπποκράτης, Σόφια). —84. Ἀπορία
ψάλτου βῆς. —85. Συνδιαλέγου ὀλιγο-
λόγως (σὺν διὰ λέγου, ὦ, λήγω λόγος).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοι-
χεῖα ὁρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τμήμα. Πέραν τῶν 10
λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξεις· μὲ παγὰ δὲ στοιχεῖα
ὁρ. 1 καὶ μὲ κεφαλαία ὁρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς
στῖχος ὁρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ
διπλά. Ἡ προληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[Δ'—279]

Διαπλάσσοι! ἔρχομαι ξανά εἰς τὴν
[Ἑλλάδα
Ποῦ τὴν ζητᾷς τώρα πιά μὲ τὸς τῶν λα-
[χτάρων!
Στὸ Ζαχαζίκι ὅσα παιδιὰ διαδύουσιν τῶρα
[τοῦτο
Ἄς στείλουν «Τετράδιο» ἀφοῦ γράφουν
[οὕτω:

Παντελὴ Μωραῖτη

Ὁγλ—Κωνσταντᾶ (ἦτοι):

Ταξιδιώτης

[Δ'—280]

Διήμνος διδραχμός διαγωνισμός καλλι-
τεχνικῶν καρτῶν. Περιμένω ἀπ' ὅλους
—ες ἀνεξαίρετως, Βέδα, ἀλληλογραφεῖς;
Στείλε πρῶτος. Σύνθημα, γιὰτὶ δὲν ἀπαντᾷς;
Δ/ση (Δ'—16). Γλυκεῖα Παρηγορεῖα

[Δ'—281]

Ταξιδιώτη, εὐχαρίστως ἀλληλογραφεῖς.
με. Στείλε πρῶτος σὲν Δ/σιν: Νίκη
Στρογγύλη. Λάρισσαν, διὰ: Μιράντα

[Δ'—282]

Πρωτομπαλίνοντας σὲν κίνηση, σὰς
χαίρετω ὅλους καὶ ὄλες.

Ναπολέον Βοναπάρτης

[Δ'—283]

Στέφεν, ἔμμα Μόρελαντ, στὸ φῶς
τοῦ φωτός θὰ βγῶ, ἅμα φύγω ἀπ' τὸ
σκοτάδι. Φῶς Σκοταδιοῦ

[Δ'—284]

Φίκαρο, τὰ χλιαρὰ συγκαρητήρια,
γιὰ τὴν τόσο ἀνεπιτυχῇ ἀποκάλυψιν.
Βασροπούλα, καλῶς ἦλθες. Φιφίκα

[Δ'—285]

Στὸν (Δ'—145) διαγωνισμό μου βρα-
βεύω Σφίγγα, καὶ Γεῖφο. Βραβεῖα
ἐστάλησαν. Ἀγνή Καρδιά

[Δ'—286]

Θάλασσα, ὑπερρυχαριστῶ γιὰ τὴν εὐγε-
νικὰ πρότασί σου, μὰ, δυστυχῶς, δὲν
ἀλληλογραφῶ, οὔτε ἀνταλλάσσω τετραδιά-
κια. Κρητικοπούλα

[Δ'—287]

Ἀξέχαστες ὥρες μὲς χάριτες, ἀγαπημέ-
νε φίλε Δάκρυ Ψυχῆς, Χίλιες φορὲς
σ' εὐχαριστοῦμαι.

Πειραιωτάκι, Ἀγράμπελη

[Δ'—288]

ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝ μηνιαῖο, διδραχμὸ
διαγωνισμὸ ἀγρῶν τοπείων. Δ/σις:
(Δ'—4).

Πιτσιρίκος, Πρίγκιψ τῆς Ἑλλάδος